

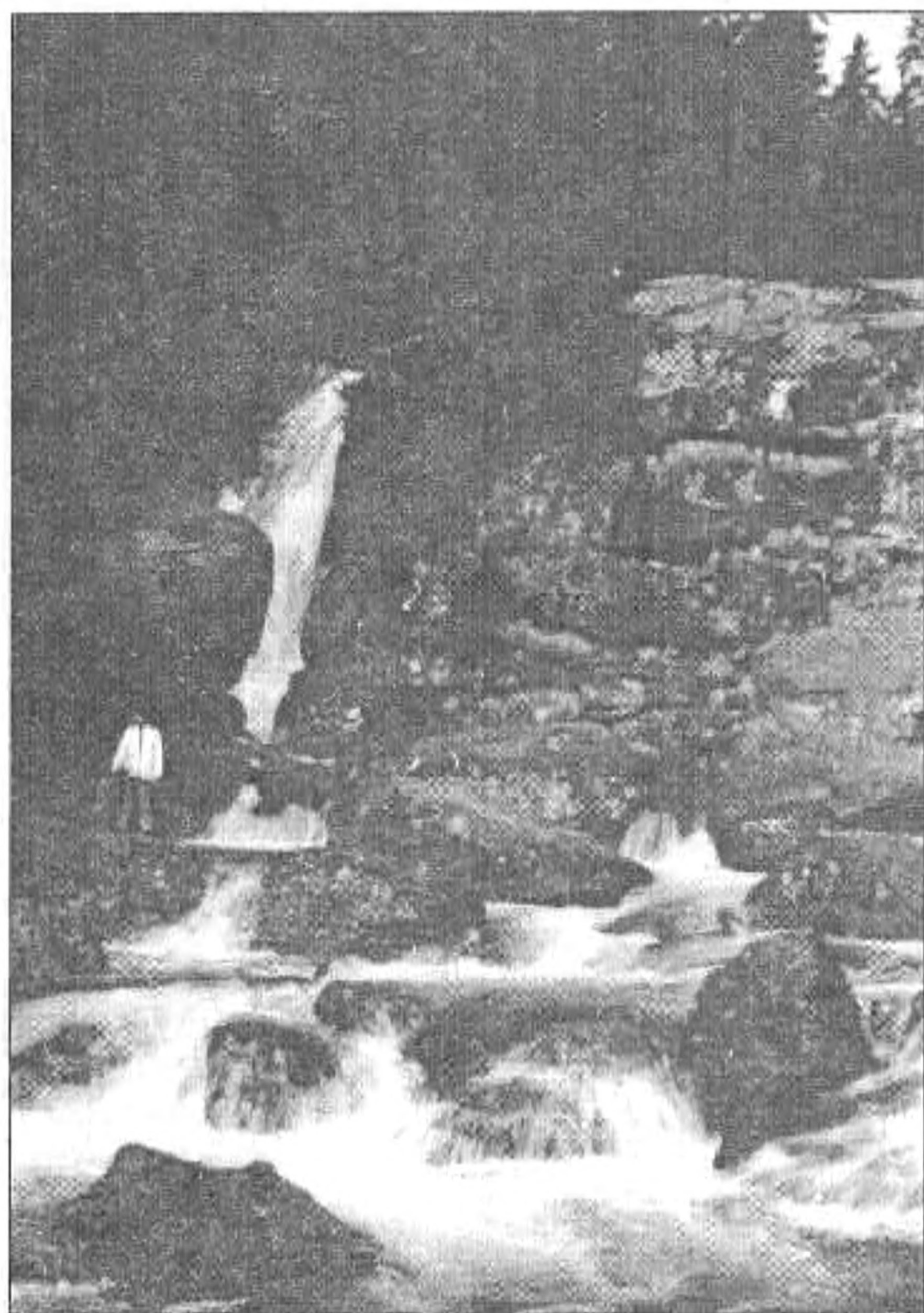
Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

1997. február

Ára: 42 Ft

III. évfolyam 2. szám

Juhász Gyula:

Tavaszcvarás

*A déli szélben lehunyom szemem,
És gyöngyvirágok szagát érzem,
Az esti égen violás a szín,
És kikeletben járnak álmaim.*

*A hó alól már dobban boldogan
A föld nagy szíve, s csendesen fogan
A csíra, melyből új élet terem,
S bimbók bomolnak majd szűz réteken.*

*Az örök nap még bágyadtan ragyog,
De tavaszosok már a csillagok,
S az éjszakában zizzenő neszek,
Egy új világ susogja már: lesznek!*

*A földre fekszem, hallgatom szívét,
Az égre nézek, kémlelem színét,
Ég, föld között angyali üzenet
Hirdeti a jövődő életet.*

*Mert boldog ige ez és szent igaz,
És örök törvény és áldott vigasz,
Hogy győz az élet, duzzad és dagad,
S elönti mind az ócska gátakat!*

A tartalomból:

Beszélgetés Gyulai Endre szeged-csanádi püspökkel az 1%-ról	2. oldal
Bemutatjuk községünk új jegyzőjét	4. oldal
Az 1997. évi agrártámogatásokról	8. oldal
Üdvözet Lócséről	11. oldal
Farsang '97 (I. felvonás)	15. oldal

Beszélgetés Gyulay Endre szeged-csanádi püspökkel az 1%-ról

- Püspök úr! Az elfogadott törvény szerint az állampolgár az egyház közszolgálati, illetve hitoktatási tevékenységének támogatására is felajánlhatja jövedelemadója 1 százalékát. Miről van itt szó?

- Például katolikus iskolák, szociális otthonok támogatásáról. De úgy gondolom, ha bejegyeztettük volna magunkat, akár a hitélet támogatására is mód lenne.

- A szentszéki nyilatkozat hivatkozik az 1990. IV. törvényre, amelyben az áll, hogy a költségvetésnek a hasonló állami intézményekével azonos támogatást kell biztosítani az egyházi intézmények számára. Most eleget tesz kötelezettségének a kormány?

- Igen is, meg nem is. Amikor a IV. törvény megszületett, akkor teljes egészében az állam normatív támogatása fedezett mindent. Ez később az iskolák esetében kiegészült az önkormányzatokkal megkötött közoktatási megállapodásban rögzített működési támogatással. Az önkormányzatok saját iskoláikat támogatták, néhány helyen az egyházi iskolákat is, ahol nem, ott a Köznevelési Minisztériummal kellett a működési támogatás ügyében megállapodást kötni. A közszolgálati intézmények támogatása mellett a tárgyalások másik témája az egyházi ingatlanok visszaadása, a harmadik pedig a hitélet támogatásának kérdése.

- Miért volt szükség a közlemény kiadására?

- A tárgyalásokon megállapodtunk, hogy amíg megegyezés nem jön létre, a kormány nem hoz semmilyen intézkedést az egyházzal kapcsolat-

ban. Most pedig a törvény elfogadása után államtitkárok részéről máris elhangzott, e törvény alapján fogják felmérni, hogy az egyház milyen támogatottságot élvez a hívek részéről, és részben ez is mutatja majd, hogy hányan tartoznak egyik vagy másik egyházhoz. Gellért Kis Gábor szocialista képviselő bejelentette, hogy egy-két hónapon belül az egyház finanszírozásának a kérdése is a parlament elé kerül, ők már dolgoznak a törvényjavaslaton. Pedig ez a kérdés is szerepel a Vatikán és a magyar kormány közötti tárgyalásokon. Ha megint megszületik egy törvény, mielőtt a kérdésben megállapodásra jutunk, akkor ez azt jelenti, a kormány úgy gondolja, hogy tárgyalunk, de nélkületek döntünk és füttyülünk rájuk. Nem szerencsés, hogy törvénnyel beleszólnak a tárgyalások menetébe, s így „biztosítják”, hogy a tárgyalásoknak ne lehessen megfelelő eredményük.

- Milyen veszélye lenne annak, ha az 1 százalék alapján állapítanák meg, hányan tartoznak az egyházhoz?

- Ha mindenki bejelentkezik, aki a törvény szerint kérheti ezt az 1 százalékot, akkor 30 ezer felé lehet felajánlani. Ha valaki másnak ajánlja, attól még tartozhat az egyházhoz. Másrészt hamis adatokat kapnánk azért is, mert a nyugdíjasok jó részének olyan kicsi a nyugdíja, hogy nem fizetnek adót, ahogy a munkanélküliek és a gyerekek sem. Ha őket nem veszik figyelembe, teljesen hamis képet kapnak. A másik indok: ha például az az iskola, ahová a gyerek jár,

létrehoz egy alapítványt, hogy sportpályát építsen belőle, nem tudom elképzelni, hogy bármilyen katolikus is az a szülő, ne arra adja az 1 százalékot, hanem mondjuk egy katolikus szociális otthon javára. Tehát ezzel a törvénnyel sakk-matt helyzetbe hozták a hívő embereket, nem tudják, mit is csináljanak. Végül tudom, hogy a zsidók saját tapasztalataik alapján nagyon tiltakoznak az ellen, hogy számontartsák azokat, akik nekik ajánlják fel az 1 százalékot. Ígérték, hogy erről nem készítenek listát, mégis féltő, hogy egy számítógépes machinációval olyan adatokhoz juthatnak az állami szervek, ami nem tartozik senkire. A zsidó felekezet tehát fél ettől és a hívek maguk sem szeretnék, ha a nevük ilyen nyilvánvalóságban szerepelne.

- Képviselők máris nyilatkoztak arról, hogy a szentszéki tiltakozás ellenére aligha képezhető el, hogy ezt a törvényt módosítsák...

- Nem az a leglényegesebb dolog most már, hogy ezt a törvényt módosítják-e vagy sem, hanem van-e garancia arra, hogy miközben folynak a tárgyalások, nem hoznak olyan törvényeket, amelyeken már nem lehet változtatni. Mert ha igen, akkor a világon semmi értelme sincs a továbbiakban a tárgyalásoknak. A törvényeket meghozhatják, ebbe nincs beleszólásunk, a parlamentben nincs egyetlen pap, vagy püspök sem - megkeresztelt ember van, de úgy látszik, azoknak a pártérdek fontosabb, mint az egyház érdeke. Itt arról van szó, hogy velünk akarják-e megoldani ezeket a ránk vo-

natkozó kérdéseket, vagy csak az a cél, hogy elkábítsanak bennünket, hogy most milyen csodálatos tárgyalások vannak, közben meghozzák a törvényeket, aztán a tárgyalások végén azt mondják, sajnos már nem tudnak mit csinálni. Inkább mondják ki, hogy ők intézik a dolgokat, s nem érdekli őket az egyház véleménye, nem érdekli a Szentszék véleménye, nem érdekli őket semmi. Ha ezt ki mondják, akkor nem lesz tárgyalnivalónk. Ha mégis tárgyalni akarnak, akkor viszont menet közben ne hozzanak ilyen törvényeket.

- Püspök atya! Milyen következménye lehet annak, ha a tárgyalások megszakadnak?

- A külföld számon tartja, hogy itt milyen vallásszabadság van, hogy milyen a kormány, a politikusok szavahiheletősége. Ezeket figyelembe veszik például, mikor szóba kerül felvételünk az Európai Közösségbe. Persze az a kérdés, ez számít-e még egyeseknek, hogy a hatalom fontosabb-e, mint az, hogy bizonyos dolgok demokratikusan legyenek megoldva. Én nem azt mondom, hogy amit mi mondunk a tárgyalások alatt, azt egy az egyben el kell fogadni, mert mi nem diktálni akarunk. A tárgyalásoknak van egy kompromisszumos vége, olyan megállapodás, ami sem törvénybe, sem alkotmányba nem ütközik. Azt amibe benne van a mi véleményünk, alá lehet írni. Ha viszont megkerdeztünk nélkül törvénykeznek, akkor a további tárgyalásoknak nincs semmi értelmük.

(Megjelent: Keresztény Élet, 1997. január)

A Szentszék tárgyalóküldöttségének álláspontjáról

Az Apostoli Szentszéknek a magyar kormány bizottságával tárgyaló küldöttsége az I százalékos törvénnyel kapcsolatos álláspontjáról az alábbi tájékoztatást adja:

Az állampolgárok személyi jövedelemadója I százaléknak szabad felhasználását szabályozó törvényre a kormány két törvényjavaslatot is benyújtott, melyeket a parlament nem szavazott meg. Az első javaslat szerint egy évvel el kellett volna halasztani a törvény megalkotását, a második az egyházi intézményeket nem sorolta a kedvezményezettek körébe, mivel az egyházak finanszírozásáról egy másik, későbbi törvény rendelkezett volna. A nevezett törvény megalkotásának egy évvel történő elhalasztását támogatta a katolikus egyház is, mert mindenképpen kívánatosnak tartotta az egyházakkal kapcsolatos

rész körültekintőbb előkészítését. Az Országgyűlés azonban 1996. december 19-én olyan törvényjavaslatot fogadott el, amely hosszú és nem eléggé átgondolt listában sorolja fel azokat a szervezeteket, intézményeket, amelyek kedvezményezettjei lehetnek az I százalékos felajánlásnak. Ezek között szerepel „a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló törvény (IV/1990) szerinti egyház, vallási felekezet, vallási közösség stb... közszolgálati (közcélu), illetőleg hitoktatási tevékenysége”. Ebben a helyzetben a katolikus egyház nem kíván élni azzal a lehetőséggel, amelyet a törvény a jelenlegi formájában tartalmaz. Indokai a következők:

1. A Szentszék és a magyar kormány között már több hónapja államközi tárgyalások

folyznak, melyeknek témái között egyházfinanszírozási kérdések is szerepelnek. A parlament a törvény elfogadásánál ezt a tényt nem vette figyelembe. Lehetetlen, hogy a Szentszék küldöttsége ne csodálkozzon, és ne érezzen csalódottságot, amikor kész tények elé állítják olyan témában, amelyről tárgyalások vannak folyamatban.

2. A Szentszék küldöttsége az I százalékról alkotott törvényt nem tartja alkalmasnak az egyházi közszolgálati tevékenységek akár részbeni finanszírozására sem, mert az 1990. IV. tv. 17. § (1) bekezdésben felsorolt tevékenységekre ugyanennek a törvénynek a 19. §-a a hasonló állami intézményekkel azonos költségvetési támogatást ír elő, így hátrányos megkülönböztetést jelentene az adófizetők választásától függővé tenni

azoknak az intézményeknek - akár csak részbeni - finanszírozását, amelyeket a hivatkozott törvény alapján létesítettek.

3. A Szentszék küldöttsége meglepetéssel értesült olyan kijelentésekről, miszerint az adófizetők által az egyházi intézményeknek tett felajánlás mutatóként szolgálna annak megállapítására, hányan tartoznak az adott egyházhoz, illetve hányan támogatják azt. Ez a felfogás egy teljes egészében torz és hiányos képet alakítana ki, mivel kizárólag gazdasági-statisztikai adatokat vesz figyelembe a vallási hovatartozás megállapítására, ugyanakkor érdeklentéte feltételez és érdeklentéte gerjeszt a kultúra és a tudomány világa, a karitatív és humanista szervezetek, az egyházak, valamint az egyéb közcélu intézmények között.

REFORMÁTUS HÍREK

MEGHÍVÓ

Tudja Ön, hogy a református egyház mártírhalált halt misszionárusnőjét Molnár Máriának hívták?

Tudja Ön, hogy mi a közös a nyáron gyermekeink között szolgáló holland fiatalember, Klaas Roelf Baas és Molnár Mária életében?

Jól gondolta: mindketten évekig éltek Pápua Új Guineában.

Szívesen meghallgatná az édesapa, Peter Roelf Baas holland református lelkész missziói beszámolóját Pápua Új Guineáról? Ha nem ismeri a civak néptörzset és szívesen látná képeken, miként élnek a második ezredforduló küszöbén, jöjjön el.

Ha kíváncsi arra, mi történik, amikor egy varázsló „kipakol”?

Ha érdekli, mi indítja a törzsi kultusz első emberét arra, hogy pogányságával szakítson, és keresztyén legyen - akkor ez az előadás Önre vár. Bizonyára hall majd új dolgokat is, talán arról, hogy mi a legáltalánosabb közlekedési eszköz ezen a területen (melyikünk gondolná a fejlettségi szintjükből, hogy a repülőgép) ...talán arról, hogy miért érdemes a házunkat 6-10 méter magasan egy fa törzsére építeni... miként értheti meg az őserdőben kóborló, hogy ha tovább megy egy ösvényen, akkor arról élve nem tér vissza...

Tehát szeretettel várjuk február 22-én 17.00 órakor az Idősek Napközi Otthonában Peter Roelf Baas misszionárus diavetítéses élménybeszámolójára. Jöjjön el Ön is családjával együtt...

(Peter Roelf Baas lelkész „gyülekezetéből” érkeztek hozzánk a múlt nyári vendégeink, akik idén is szeretnének gyermekeink számára foglalkozásokat tartani.)

A hitvallás, mint az egyház létének alfája és omegája

(A Tiszántúli Református Egyházkerület újonnan megválasztott püspöke, Dr. Bölcsei Gusztáv székfoglalójának rövidített változatát közöljük)

A harmadik évezred küszöbén állva szükségszerűen vetődik fel az egyház számára is az a kérdés, hogyan viszonyul az időhöz, a történelemhez. A válasz csak azzal kezdődhet, hogy tisztázzuk a magunk számára, és világosan megfogalmazzuk mások számára, hogy egyfelől nincs hatalmunk az időn, másfelől nem vagyunk kiszolgáltatva az idő és az idők hatalmának. A keresztyén hit meg van győződve arról, hogy az élő Isten időnkön és korokon át vezeti népét. Valamennyiszer az egyház jövőjéről gondolkodunk, ennek a gondolkodásnak a kezdetén az áll, hogy arra emlékezünk és azt tudatosítjuk, amit ő cselekedett és cselekszik. Ezért kell minden keresztyén bizonyítgatásnak és megszólalásnak hitvallással kezdődnie. A hitvallásban nem arról van szó, hogy mit akarunk mi, hanem arról, amit Isten cselekszik. Az első és az utolsó szó mindig Isten szava, a mienk csak válasz és reflexió lehet erre a szóra, amely abban különbözik a mienktől, hogy elválaszthatatlan benne a szó és a tett egysége. Az egyháznak sohasem szabad abba a hibába esni, hogy azt gondolja, magától cselekedhet valamit... Az Apostolok cselekedeteiről írott könyv 12. fejezetében olvashatjuk azt a tudósítást, hogy a jeruzsálemi nagytanács a fennálló vallási és társadalmi béke megzavarásának vádjával előzetes letartóztatásba helyezi a Krisztuskövetők egyik vezérszónokát, Simon Pétert. Mit tesz ilyenkor a gyülekezet? Látszólag pontosan azt, amit

tennie kell és lehet. Imádkoznak. Nyilvánvalóan azért imádkoznak, hogy Isten szabadítsa ki Pétert. Egyszer csak kopognak az ajtón. Kimegy a szolgálólány, majd néhány pillanat múlva visszatér és azt mondja: Péter áll az ajtó előtt. És mit mond a gyülekezet, az imádkozó gyülekezet; az lehetetlen, hiszen Péter a börtönben ül. Egy gyülekezet, amelyik azért imádkozik, hogy Isten cselekedjen, őrizze meg az övét, s amikor megtörténik, azt mondja: lehetetlen, ez nem lehet igaz.

Ennek a bibliai és történeti tapasztalatnak mindig jó tudatában lennünk, amikor egyházunk jelenéről és jövőjéről gondolkodunk. A hitvallás értelme éppen az, hogy Isten valósága „valóságosabb” és hatalmasabb, mint egy adott kor történeti, politikai, gazdasági hatalmasságai és adottságai. Ebben az értelemben soha nem szabad lemondani arról az ígényről, hogy „hitvalló” egyházként akarunk a harmadik évezredbe lépni.

Ebből a hitvalló és az imádságot komolyan vevő háttérből nő ki az az egyház, amelyik komolyan veszi azt a kérdést, amit ugyancsak az Apostolok cselekedetei könyve fogalmaz meg az első pünkösöd résztvevő által: „Mit cselekedjünk?” Úgy gondolom, hogy erre a kérdésre 1997-ben, de 2000-ben, meg azután sem kell új válaszokat keresnünk, mert azokat ismerjük a kijelentés és a Szentírás alapján. Az egyháznak ma sem kell mást cselekednie ahhoz, hogy lényegi küldetéséhez, eredetéhez hű ma-

radjon, mint amit a reformáció és igaz egyház ismertetőjegyeiként felsorolt: Isten Igéjének tiszta hirdetése, a sákramentumok helyes kiszolgáltatása, valamint az egyházfegyelem gyakorlása. A „Quid”? (mit?) csak azok számára nem világos, akik kibúvót akarnak keresni azok alól a feladatok és kötelességek alól, amelyek az egyházat egyházzá teszi. A „Quomodo?”, azaz a hogyan kérdésére már sokkal nehezebb a válasz. Az ígértetés tartalma, a sákramentumok szimbolikus üzenete, a Krisztus uralmát az élet minden területén elismerő egyházfegyelem lényege természetes minden korban ugyanaz. Megjelenési formája, stílusa, gyakorlása azonban csak olyan lehet, amelyik egy adott korban a valóságos embereket a maguk valóságos élethelyzetében szólítja meg a vigasztaló, intő, fel-emelő, az egyént és az emberi közösséget a maga teremtményei keretei között megtartó erejével.

A szövetség, mint az egyház létformája

Az Isten és ember közötti szövetség betöltése a keresztyén üzenet középpontja. Minden másnak, amit még el lehet és el kell mondani, csak ehhez való viszonyában van létjogosultsága (teremtés, végső dolgokról szóló tanítás). A szövetségben az ember az „Immanuel” valóságát éli át; s azért, mert velünk az Isten, mi is lehetünk vele, azaz az ő szövetségében. Istennek és az embernek közös története van - ez a kiengesztelés középponti üzenete. A szövetség betöltése, teljesítése a „normális” állapotot jelenti az ember számára, s innen nézve „abnormális” állapot a szövetség felbontása, amelynek eredménye az embertelen fantomisten és az istentelen és társtalan „ki-

sértetember” lenne. A megbékéltetés nem más, mint a szövetség intenzív kiterjesztése, a szövetség megújításának eszkatologikus beteljesítése. Ami az egy ember Jézusban történt, az érvényes minden emberre. A szabadító Isten és a szabad ember egymással való kapcsolatának kifejeződése az új szövetség a megfeszített Jézus feltámasztása által. A megbékéltetésben megy végbe az a csere, hogy Isten Jézus Krisztusban az ember helyébe lép; az Istentől való elidegenedtség és a halál állapotát vállalja azért, hogy az embernek élete és közössége legyen Istennel. Ennek a szövetségnek univerzális beteljesedése azt is jelenti, hogy nincs a világnak egyetlen darabja - legyen bármilyen elveszett és bármilyen istentelen is az -, amelyet Isten ne fogadott volna el Krisztusban, amelyet ne békített volna meg magával. „Jézus Krisztus testében Isten az emberiséggel egyesül, az egész emberiséget fogadta el, a világ békéltetett meg Istennel.” (Bonhoeffer: Ethik, 218:1).

A kiengesztelés, mint az egyház szolgálatának létalapja

Az egyház küldetéséhez elengedhetetlenül hozzátartozik az Isten kiengesztelő cselekedetéről szóló üzenet hirdetése. A kiengesztelésről szóló beszéd az Újszövetség szerint lényegében logikátlan beszéd. De azért, hogy az embernek Istennel való megbékélését munkálja, logikusabb, mint a logikus beszéd. Mivel a kiengesztelés egy történeti eseményhez kötődik, a kereszt eseményéhez, ezért van szükség a követekre. A kiengesztelés eseményének időbelisége teszi ezt szükségessé. Mert ez az esemény nem történik meg minde-

(folytatás az 5. oldalon)

SZÜLETÉS

1996. november 3-án Kondacs Sándor és Fazekas Éva szülőknek Krisztián, 1996. december 3-án Benedek Sándor és Lajter Klára szülőknek Berta, 1996. december 12-én Benedek Péter és Kuszi Martina szülőknek Martin, 1996. december 12-én Szabó Gyula és Szedlák Gabriella szülőknek Réka, 1997. január 5-én Aszódi János és Szűcs Éva szülőknek Zsófia, 1997. január 10-én Szabó János és Balla Edit szülőknek Alexa Dorottya utónevű gyermeke született.

A Katolikus Egyház szertartása szerint eltemetett halottaink:

Bencsik Mihályné Bagi Margit 101 éves
Mehalt: 1997. január 12.
Taskó Mihályné Bontovics Rozália 84 éves
Mehalt: 1997. január 12.
Fazekas János 90 éves
Mehalt: 1997. január 16.
Hali István 88 éves
Mehalt: 1997. február 3.
Bella János 74 éves
Mehalt: 1997. február 4.
Farkas Károlyné Gajdács Margit 39 éves
Mehalt: 1997. február 5.

Nyugodjanak békében!

Állampolgársági eskü

1997. február 10-én állampolgársági eskü letételére került sor. Sinka József polgármester ünnepség keretében adta át a honosítást és a magyar állampolgárságot igazoló okiratot Farkas Sándornak, aki már hat éve él községünkben.

Az alábbi idézettel kívánjuk neki, hogy esküjét megtartva legyen a magyar haza becsületes polgára, szolgálja népünk javát, a társadalom és saját boldogulását.

Illyés Gyula: Hazám (részlet)

...Fogadj be úgy, hazám,
hogy kezedet, ha védőn fölveted,
érezem: én is úgy mozdítanám
s dicsérjelek, mint jó reflexemet.
Fogadj be úgy, ha még jóra-konok
ifjú erőmmel jobbat akarok,
érezem: mozdul óriás tagod:
anyag, de véled lélek is vagyok!

nütt és minden korban. Ezért kellenek a küldöttek, akik a helyszíntől távoli helyen és későbbi időben azt képviselik. Mivel a kiengesztelés időbeli esemény, egyúttal evilági is. S ez azzal jár, hogy a kiengesztelődésről szóló beszédnek világos és kimondható beszédnek kell lennie. Nem tartozik a kimondhatatlan szavakhoz, amelyeket a mennyben lehet

hallani (2 Korinthus 12:4). Kimondható szó, mert Jézus keresztre feszítésének evilági eseményéből ered. Ennek a kiengesztelést hirdető üzenetnek a kimondása és a továbbadása az, amelyet újra és újra meg kell fogalmaznunk, olyan szavakban, amelyek lemondanak arról, hogy a hallgatójukat kényszerítsék. Jézus példázatos beszédeiben egy olyan

nyelvet találunk, amelyben nincs helye az ember mindenhatóságra törekvő kívánságainak. Mindenhatóságra törekvése közben az ember arra a helyre vágyik, ahol Istent véli megtalálni. Az igazság azonban az, hogy Isten már nem ott van. Ezt mutatja meg a keresztség. A kényszerítő beszéd az apokaliptikus vágyak nyelvi megjelenési formája, mely-

ben az ember azt reméli az erőszak-tól, hogy általa megtisztul a világ. A példázatos beszéd, amely a mi beszédünk lehet, erősen és kiszolgáltatott, mint maga a szeretet, amely tehetetlen mindennel szemben, ami nem szeretet. A példázatos beszéd tud kérni, és ezért ez is a megbékéltetés szava, amellyel az ember embersége megteremthető. (...)

Helytörténeti emlékeink

Körök és egyesületek VI.

(Fejezetek a Szentandrás Nép kör életéből)

A Szentandrás Híradó a hajdani népkör életéről eddig öt folytatást közölt, most a befejező részhez érkezve nem mehetünk el egyes határozatok mellett úgy, hogy ne tegyünk említést egy-két jelentősebb határozatról, hiszen abban az időben eseménynek számított - a többi egyesületekkel együtt - községünk életében a népkör munkássága is. Tudjuk, hogy a népkör kezdő lépéseit 1866 évben tett meg - országos viszonylatban az első között - amikor még az önkényuralom jármát nyögte az ország, de a kiegyezés nagy munkáján Deák Ferenc talán már az utolsó fejezeteken dolgozott. A népkör megalakulásáról fennmaradt első írások olvasókör létrehozásáról szólnak, ezért már az előző folytatásban is érintettünk, főként újságok megrendelésével kapcsolatos határozatokat. Most a könyvek gyarapításával, valamint más egyéb határozatokról tájékoztatjuk a kedves olvasókat.

Az 1870. január 30-án megtartott közgyűlési jegyzőkönyvből kitűnik, hogy a kölesönkönyvtár már az előző években is működött. Ehhez kapcsolódik az alábbi határozat is, amely így szól: „A könyvtár rendezés elhatározott. Négy tagból álló bizottság neveztetett ki, akik a könyv rendezését eszközölké: Peska János, Tóth Lajos rk. kántor, Csonki Márton és Kovács Imre.” Az 1871. január 15-i közgyűlésen arról esett szó, hogy a megvásárolt szék ház olvasó helyiségébe képeket kellene vásárolni. Az elnök előadta, hogy Mojsissovics úrnak néhány eladó képe léven. Határozat: Az elnök a képek vételére felhatalmaztatik. (Az említett, valószínűleg Mojsissovics Sámuel, aki 1848-49. években Szarvas főbírája volt). Az 1880. januári közgyűlésen határozta a Kossuth-iratok megszerzéséről, valamint Arany János: Toldi szerelme c. könyv megvételéről. A határozatból nem tűnik ki, de a

szóbanforgó Kossuth-iratok bizonyosan könyvalakban kiadott írásmű lehetett.

Az 1881. január 9-i közgyűlésen Nyíri Bálint könyvtáros előadta, hogy a veterán író Tancsics Mihály egykori országgyűlési képviselőnk (az orosházi körzet képviselője volt 1848-ban) nyomorban szenved, hogy a népkör hálóját a nevezett agg író iránt lerója, indítványozta: 10 Ft értékben saját kiadású könyvét a népkör rendelje meg. Az indítványt a közgyűlés elfogadta. Az 1873. január 12-i közgyűlési határozatok között találjuk a következőket: „Akik a szék ház vásárlására önkéntes adakozással járultak, alapító tagként szerepelnek, neveik rámába tétetni határozott”. Dicséretes, hogy az 1874. július 5-i közgyűlésen a káromkodás mérséklésére is határozatot hoztak: „...vagyis panaszkönyv készítettén, abba jegyeztessék az illető káromkodó, a tanú neve, aláírásával”. Hogy milyen fogantja volt a panaszkönyvi bejegyzéseknek, a későbbiekben nincs róla feljegyzés.

Egy verekedési eset is a közgyűlés napirendjére került, Darabos Sándor elnök jelentette a közgyűlésnek, hogy Sinka M. és Sviczter J. tagok egymást tettel és szóval bántalmazták, ezáltal a népkör méltóságát és jó hírnevét sértve, mindkettőt kizárták a bírói végzés meghozataláig a népkör tagjai sorából.

Az 1876. január 9-i gyűlésen határozott a népkör, hogy a rom. kath. egyház új orgonájára 10 Ft adományt szavazott, utasítja a pénztárt, hogy a pénzt fizesse ki. Az 1877. január 14-i közgyűlés indítványa és határozata volt, hogy a népkör pénztárából 7 Ft-ig terjedő kegyadomány adassék, létező valamely elhagyott árva felruházására.

A következő határozatból az tűnik ki, hogy a községben 1878 évig izraelita kör is működött. Ugyanis 1879. január 12-i közgyű-

lés tárgyalta több izraelita lakos jelentkezését népköri tagnak, azzal a kikötéssel, kéri a Pester Loyd c. újság járatását. A közgyűlés a tagsági kérelemmel egyetértett és május 1-től az újságot megrendelik. Az 1889. november 3-i választmányi ülésen egy levelet ismertetett a népkör elnöke, a jegyzőkönyv az alábbiakat tartalmazza: „Tekintetes Szécsi Mór m. kir. honvéd százados úrnak nagybecsű levelét, melynek kíséretében „A mi hadseregünk” c. igen érdekes és tanúságos könyvet népkörünknek - mint szülőföldje iránti ragaszkodásának jeléül - ajándékozni szíveskedett. A választmányi gyűlés mélyen tisztelt honfitársunknak, népkörünk iránt tanúsított e szívességét, megemlékezését egyhangúlag megköszönvén: Határozottatott, hogy Szécsi Mór honvéd százados úrnak, ki népkörünknek ilyen szép emléket adni szíves volt, s ezáltal fényes bizonyítékát adta szülőföldje iránti indulatának, jegyzőkönyvileg köszönet szavazzassék a nevezett százados úr népkörünk e határozatáról jegyzőkönyvi kivonattal értesíteni elhatározottatott”. Megjegyezni kívánjuk, hogy e kivonat tanúskodik arról, hogy Szécsi Mór szentandrás születésű, és bizonyosan az 1848/49. szabadságharc résztvevője. A nevezett könyv, melyet ő írt, ajándékozása a tanúság, hogy szülőföldjével a kapcsolat (valószínű, rokon kapcsolat is) a szabadságharc utáni időkben is fenn állt.

Egy igen érdekes eset van feljegyezve az 1889. november 3-i választmányi gyűlésen, illetve e gyűlés határozatai között: „Miután a községi előjáróság a népkör fekete zászlaját a püspök halála meggyászolása céljából elkérte, de vissza nem szolgáltatotta, sőt mint tudomásunkra jutott a zászló egészen megsemmisült. Határozat: „Dr. Sinkovics György elnök úr e tárgyban érdeklődjék, úgy azonban, hogy a népkör 5 Ft kártérítést követel, ennél kevesebbet elfo-

gadni nem lehet”. Hogy mi lett a zászló további sorsa, nincs róla tudomásunk.

Az 1898. február 19-i választmányi gyűlés arról intézkedik, hogy „a nemzet újjászületésének 50. évfordulóját miként ünnepelje meg a népkör...” (1848. március 15-ét). Határozat: „Közös vacsorát és táncmulatságot szerveznek”.

Az 1906. március 24-i gyűlésen szó esik egy két tantermes iskola és tanítólakások építéséről. Kérésre úgy határozta, hogy az építés idejére a népkör nagytermét átengedik tanteremnek. Györy Antal elnök az 1910. január 9-i közgyűlésen előadta, hogy a ref. egyház a templom tornyának javítását tervezi ezévből. Köztudomású, hogy az egyház szegény, ezért kéri a tagságot, hogy anyagi helyzetükhöz mérten segítsék az egyházat. Egy gyűjtőívet bocsátottak ki, kéri a közgyűlés jóváhagyását arra, hogy az ívet a népkör 200 korona aláírással kezdje meg. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az elnök úr indítványát és megbízta az íven, 200 korona adomány aláírására. A népkör elnöke 1912 év január 6-án megtartott választmányi ülésen az alábbi bejelentést tette, amely a jegyzőkönyvben alábbiak szerint lett feljegyezve: „Szilágyi Ferenc 1848-as honvéd meghalt. Miután Szilágyi Ferenc nagy idők tanúja, akire mindannyian büszkék voltunk, midőn közénk járt, elhalálozott. Javasolta, hogy sírjára koszorút helyezünk, temetésén a kör tagjai zászló alatt vonuljon fel. Egyben kéri a választmányt, hogy e nagy idők tanújának emlékét jegyzőkönyvben örökítsük meg, hogy a jövő nemzedék ebből is honszeretetet meríthessen.

Befejezésül köszönetet mondok Nagytiszteletű Pentaller Attila lelkes úrnak, hogy a népkör első jegyzőkönyvét - melyet az egyház irattárában őriznek - áttanulmányozásra részemre bocsátotta.

Szabó Imre

Gidai Erzsébet

Gazdasági túlélésünk esélyei és az adósság ára

Az adósság ára VI.

Egyes számítások szerint mintegy 2000 Mrd forintra tehető az említett csatornákon keresztül a külföldre menekített tőke nagysága. Természetesen az ilyen rendezetlen, koncepció nélküli folyamatok óriásira növelik a korrupciót, a juttalékrendszert és a pénzártalmat. Nem egyszer egyazon személy alapít külföldön különböző néven céget, majd már mint külföldi tér vissza az országba, s élvezve a külföldi befektetőnek járó adókedvezményeket, forgatja meg pénzét, majd az így keletkezett tetemes vagyont családjaira íratva terfti szét. Az 1994-es választást követő koalíciós kormányzat intézkedései tovább bővítik a vagyonkimentés sorát, egyrészt az ingatlanok külföldiek számára is - kivétel egyelőre a termőföld - szabad adásvételével s a kapott forintbevétel külföldre történő engedély nélküli kivitelével, devizában történő átutalásával. Ezzel új, legális kaput nyit a nagy vagyonok külföldre történő további kimenekítésében. Másrészt a még megmaradt mintegy 1500 milliárd forintot kitevő állami tulajdon, benne a legnagyobb tételt kitevő energiaszektor privatizációjával, gyakorlatilag befejezi az állami vállalatok magánosítását, s egyben elviselhetetlen terheket rak a lakosságra az energiaárak újabb emelésével. Tekintettel arra, hogy a privatizációs folyamat nemzetközileg is irányított forgatókönyvét a jelenlegi koalíciós kormányzat teljesíteni kívánja, a koronát a sorra az egészségügyben várhatóan lezajló privatizációjával teszi. E kérdés körül évek óta folyik a szakmai vita, mindezt azonban a kórházak magánosítása lekerült a megvalósítás napirendjéről. Most azonban úgy látszik, a Világbank és az IMF diktátuma alapján a kormányzat hozzákezd a kórház-privatizációhoz is, nem

számolva beláthatatlan következményeivel, mindenképp az ellátatlan lakosság arányának emelkedésével a lakosság egészségi állapotának fokozottabb romlásával a születéskor várható élettartam további csökkenésével.

Ha nemzetközileg tekintjük át a privatizáció folyamatát, a legdrasztikusabban a volt NDK területén zajlott, ahol óriási tőkeforrásokat felhasználva gyorsan végrehajtották a teljes körű privatizációt. A cseh privatizáció is viszonylag gyorsan lezajlott, de nem ment végbe a gazdasági környezet radikális megváltozása és nem engedte meg a kormányzat az állami vállalatok nagymértékű vagyonvesztését.

Lényegesen lassabban és óvatosabban történt a lengyel privatizáció, ahol gyakorlatilag elengedték a külső államadósságot és a gazdasági megélénkülés vette kezdetét. A többi volt szocialista országban a tulajdonviszonyok magánosítása még a kezdetén tart.

A legnagyobb veszteséggel Magyarországon ment végbe a privatizáció, s itt jelent meg a legerőteljesebben a lakossági terhek növekedése is.

A privatizációra felkínált állami vagyonból, kiváltképp annak jobbik részéből a külföldi befektetők jelentős arányban részesedtek. Megfigyelhető, hogy ezen külföldi tulajdonszerzések a stratégiaileg jelentős, elfogadható szinten jövedelmező, nagy felvevő piaccal alátámasztott ágazatok körében történtek elsődlegesen. Sok esetben az értékesítés megtörténtével a külföldi befektetők más piacokon jelenlévő magyar versenytársaikat is maguk mellett tudhatták.

Tipikus példája a politikai elvárásoknak megfelelni szán-

dékozó, nem gazdasági ésszerűségeen nyugvó, gyenge alkupozícióból kötött privatizációs ügyleteinknek az élelmiszeripar kiárusítása, ami a lakossági ellátás szempontjából stratégiai fontosságú. A magyar mezőgazdaság, de az egész nemzetgazdaság válságát is tovább mélyítheti, illetve a kibontakozás elé „váratlan” akadályokat gördíthet, hogy az élelmiszeripar privatizációja elhamarkodottan és átgondolatlanul történt. Itt gyakorlatilag arról van szó, hogy az élelmiszeripar jövedelmezőségi rangsorában a jól prosperáló, a mezőgazdasági termelőket stratégiaileg uraló ágazatok külföldi tulajdonba, illetve ellenőrzés alá kerültek. Emeljük ki ezek közül a cukoripart, amelynek mindössze 26-28%-a maradt meg magyar termelő befektetés ellenőrzése alatt, 72-74%-a külföldi kézre került. A dohányipar esetében a 4 nagy dohánygyárat 5 különböző világcég vásárolta meg. A sörgyártásban 51%-os többségi tulajdonnal rendelkezik 4 külföldi befektető; köztük egy dél-afrikai sörgyár. A növényolajipar teljes egésze az Unilever-Feruzzi konzorcium kezébe került.

Egyértelműen megállapítható, hogy az élelmiszeripar privatizációjában „kimazsolázás” történt. A nemzeti ellenőrzés garanciáit a magánkézbe adással nem kötötték ki, s ezzel a későbbi alkupozícióinkból, továbbá az érdekvédelmi, hatósági szervezeteink gyengeségeiből kifolyólag már nem érvényesíthetők. A hazai termelők tulajdonszerzésére csak elvétve kerülhetett sor, akkor is az alacsonyabb jövedelmezőségű, bizonytalanabb tőkemegtérülésű ún. válságágazatokban (baromfi, konzerv, gabona-

ipar). A privatizációval a mezőgazdasági termelőkre nyomásztóan ható élelmiszeripari monopóliumi függés mit sem változott. A külföldi élelmiszeripari monopóliumok megjelenése mögött sok esetben „csak” piacszerzési motivációk állnak. A hazai, gyenge tőkeerejű hasonló profilú vállalkozások, illetve mezőgazdasági termelők ilyen feltételek között kiszolgáltatottakká váltak, a külföldi tőke kiszorítja őket a piacról.

Mára a nemzetközi tőkés monopóliumok határozzák meg, hogy a magyar termelők mennyi cukorrépat, napraforgót, repcét, sörárpat termeljenek, ezenfelül diktálják a felvásárlási árakat is, miután megszerezték a fogyasztási piacon a monopolhelyzetet.

Tanulságos áttekinteni a privatizációból befolyt bevételeket, ami jól mutatja a kezdeti fellendülést az értékes vállalatok felvásárlásában, majd a fizetőképes kereslet és bevétel csökkenését, a kevésbé jövedelmező vállalatok esetében.

A vagyonkezelő szervek privatizációs bevételei az 1993. évi 175 milliárd forintos rekord után jelentős mértékben visszaestek. Az értékesítésre felkínált vagyon vonzerejét jól jellemzi, hogy a külföldi vásárlások devizaértékei 1993-1994-re 1/10-ed részre csökkentek, majd 1995. I-IV. hónapjában a csökkenés 1994. évhez képest újabb 1/10-ed részre történő zsugorodást jelent. A külföldi vásárlások megszűntével a hazai befektetőket támogató konstrukciók kerültek előtérbe. Am ez az arányeltolódás rámutat, hogy az értékesítésre előállított vagyontömeg minősége is más már mint 1992-ben és 1993-ban volt.

A vagyonkezelők „tulajdonában” lévő állami vállalatok nyereségtermelő képessége is

jelentős zuhanást mutat. A befolyó vagyonzadék mértéke az évek múltával jelentősen visszaesett.

Az állam kezében lévő vagyon folyamatos értékvesztését jól jellemzi, hogy pl. az ÁV Rt-nél a privatizációs bevételek biztosította privatizációs költségek, ráfordítások és működésfenntartás egyenlegeként 1993-ban 48,7 milliárd Ft, 1994. évben már csak 3,4 milliárd forint privatizációs pozitív eredmény, míg 1995. I-IV. hónapjában már 181 millió forint privatizációs veszteség keletkezett. A folyamat azt tükrözi, hogy az állami vagyon működésben a privatizálhatósági állapot megtartása mind nagyobb összegeket emészt fel, amire már sok esetben az eladásból befolyó összegek nem nyújtanak fedezetet.

1995. év I-IV. hónapjában például az ÁVÜ-nél a privatizációs bevételek 31,24%-át, azaz 3,78 milliárd Ft-ot emésztett fel a reorganizáció és a privatizációs költségek összessége.

Ezen kedvezőtlen folyamatok egyértelműen sejtetik, hogy az utolsó privatizációs dömpingre felkínált mintegy 1500 milliárd Ft értékű állami vagyon (energiaszolgáltatók, stratégiai ágazatok) már eleve egy erősen erodált formában, rossz gazdaságpolitikai környezetben kerülnek a tenderlistákra. Értékesítésük minden bizonnyal kampányjellegű fog hordozni, ami fajlagos privatizációs bevételeiket lenyomja, ám a befolyó tételeket a magas privatizációs, reorganizációs kiadások, és nem utolsósorban a költségvetési hiány - fel-emésztik, bár feltehetően emelni fogja a privatizációból eredő teljes bevételt.

A privatizációs folyamat végén a kormányzati elgondolások szerint végül is a magyar nemzet vagyon nélkül marad, miközben a belső és külső államadósságai tovább emelkednek, azokra nem lesz fedezet. Az új tulajdonosok kezébe került állami vagyontömegek az állami fennhatóság alól kikerülve, már az új tulajdonosaik érdekeit szolgálja, ami az esetek többségében szemben áll a közérdekkel.

Bemutatjuk községünk új jegyzőjét

Előző számunkban olvashatták, hogy a Képviselő-testület január 6-án megválasztotta községünk új jegyzőjét. Megkértem, hogy egy rövid beszélgetésben mutakozzon be, válaszoljon néhány olvasóinkat érdeklő kérdésre.

- *Megkérem, mutakozzon be röviden Olvasóinknak, a község lakosságának!*

- Gondolom, az újság előző számából már sokan ismerik a nevemet, de úgy illik, hogy azzal kezdjem. Kolohné dr. Kulik Éva vagyok, 1960-ban születtem. Két leánygyermekem van. Férjem szintén a közigazgatásban dolgozik Gyomaendrődön, s közben az Államigazgatási Főiskolára jár. Én szintén ezen a főiskolán végeztem nappali tagozaton, majd pedig elvégeztem a jogi egyetemet. Tizenöt éve dolgozom a közigazgatásban.

Gyomaendrődön kezdtem 1982-ben - az Államigazgatási Főiskola elvégzése után - ahol szinte minden közigazgatási területen munkálkodtam. Innen kerültem Hunyára, először mint megbízott jegyző, majd pedig a pályázat megnyerése után mint kinevezett jegyző. Ez ezelőtt két évvel, novemberben történt.

- *Mi indította arra, hogy beadja pályázatát a békésszentendrési jegyzői tisztre?*

- Úgy látszik, nekem az a sorsom, hogy először mindig megbízott jegyző legyek, és utána mikor megismerem a testületet is, a települést is egy kicsit, azután jussak arra az elhatározásra, hogy megpályázom a tisztséget. A jelen esetben is ez történt. Az egyik okom az volt, hogy megismertem itt a testületet, a hivatalt, a települést is egy kicsit, s nagyon szimpatikusnak találtam. A másik pedig az, hogy úgy gondoltam, a két diplomámmal talán egy nagyobb településen sokkal jobban tudom hasznosítani a tudásomat, és ezzel segíteni magát a községet. A magam szempontjából pedig ez egy előrelépést jelent, mert nagyobb feladat, másabb munka.

- *Milyen lehetőségeket lát - községünk helyzetének ismeretében - a*

továbblépésre, a fejlődésre? Van-e erre valamilyen reális esély?

- Ha nem lenne esély arra, hogy ebből a helyzetből ki lehet lépni, nem valószínű, hogy megpályáztam volna a jegyzői posztot. Magyarul nem jöttem volna egy biztos állásból egy nagyon bizonytalan helyre. Úgy érzem, Békésszentendrész annyi fejlődött az utóbbi időben, hogy van lehetősége arra, hogy ebből a kátyúból kikerüljön. Több kollégám is érdeklődött már például telek-ügyben is. Tehát, ha sikerülne azt a bizonyos rekultivációt végrehajtani, akkor az ott kialakított telkek értékesítéséből igenis lehetnek bevételekhez jutni. De azt megmondani, hogy ez pontosan mennyi idő alatt hozza helyre, vagy rendbe a költségvetést, felelősséggel nem lehet. Felelőtlenül persze lehet ígérgetni, de annak nincs értelme. Véleményem szerint, ha a hivatallal és a testülettel jól együtt tudunk dolgozni, akkor ebből a nehéz helyzetből - ami persze jobb, mint eddig volt - ki fogunk tudni lábalni és látható eredményeket lehet a településen produkálni.

- *Köszönöm a beszélgetést, munkájához erőt, egészséget és sok-sok türelmet kívánok Olvasóink nevében is.*

-mi-

Kórkép '97.

Új évet kezdünk immár másfél hónapja. Új várakozásokkal, új tervekkel, bizakodásokkal. A kemény és hosszú tél, a szürkeség azonban egyre jobban megvisel mindnyájunkat. A bizakodást immár a letargia, az elkeseredettség váltja föl. S ez nemcsak az időjárásnak köszönhető. Furcsa dolgok történnek körülöttünk. A szemünk láttára teszik tönkre az országot, lehetetlenítik el az önkormányzatokat, a vállalkozókat, a mezőgazdasági kistermelőket - pardon „östermelőket” - az egyszerű embereket azok, akik szakértelmet, tiszta kezet, szociális érzékenységet hirdettek közel három évvel ezelőtti szólamaikban. Teszik mindezt úgy, hogy közben az általuk irányított médiákban - írott és elektronikus - igyekeznek elhitegni velünk, mennyire jó nekünk, ha szétverik kórházainkat -

elnézést: racionalizálnak (brrr!) - összevonják, bezárják az iskolák egy részét, ezáltal halálra ítélik a kistelepüléseket. Fölfedezték mindeközben azt a logikátlanítást, amit ellenzék ellenes sajtónak hívnak. (No, ez az, ami a világ művelt részein nem létezik!) Igaz, lassan ez már itt is teljesen hiteltelenné válik. Nem lehet immáron mindent a '90-94 közötti időszakra fogni, s nem lehet a sorozatos botrányokat elhallgatni sem. Túl átlátszó lenne! Az ember csak kapkodja a fejét. Tocsik-ügy, autópálya-díj, tb-törvény, Budapest Bank eladás - ha igaz - 8.500 Ft, azaz nyolcezer-öt száz forint tiszta bevételért (én 9.000-et is adtam volna érte!), robbantásos merényletek ill. bűnügyek sorozata, peren kívüli (elvtársi) megegyezés előkészítése Bős-Nagymaros ügyében, stb., stb.

„Panem et circenses!” azaz „Cirkuszt és kenyert!” kell adni a népnek, tartja a régi latin mondás. Az előbbiből van bővebben - az utóbbiból egyre kevesebb. Emiatt a letargia, emiatt a kiábrándultság. Elbizonytalanodtunk. Sokan már ma úgy gondolják, nem mennek el legközelebb szavazni. (Általában azok, akik még hittek '94-ben is a mesékben). Szomorú. A demokrácia attól az, hogy minden polgár egy-egy szavazás alkalmával szabadon nyilvánítja, nyilváníthatja ki véleményét. Aki azt nem teszi (azaz nem megy el), elveszíti minden alapját a bírálatra. Kénytelen lesz elviselni szó nélkül mások - ám rá is vonatkozó - döntésének következményeit.

Ez hát a kórkép. A gyógyítást mostmár tényleg orvosokra kellene bízni a „szakértő” kuruzslók helyett.

-mi-

A Gazdajegyző

Az 1997. évi agrártámogatásokról

A 220/1996. (XII.24.) számú kormányrendeletet követően meghirdetésre került az FM 3/1997. (I.18.) számú rendelete (Magyar Közlöny 6. száma), mely az 1997. évi agrártámogatások kivonatát tartalmazza.

A termelők számára elérhető támogatások köre tovább szűkült, noha a '96-os 80 milliárd Ft-os agrártámogatás '97-re 100 milliárd Ft fölé emelkedett. A folyó évet érintő támogatások meghirdetése az idén megfelelő időben megtörtént - ellentétben a tavalyival -, ám azok elérhetőségének feltételei jelentősen szigorodtak. Nem igazán jellemző rájuk a szektorsemlegesség sem.

A fentiek igazolására következzenek a támogatási jogcímek kivonatosan:

- KAMATTÁMOGATÁS: éven belüli lejáratú hitelre vonatkozik (zöldhitel), ahol a banki kölcsön kamatának mértéke a 27%-ot nem haladja meg. Ha a fenti mértéknél „drágábban” kap hitelt a termelő, úgy kamattámogatási kedvezményre nem jogosult. A kamattámogatásának mértéke: 40%. Igénybe vehető: mezőgazdasági tevékenységre, közraktározásra, s élhet vele az integrátor is, amennyiben termeltetési szerződéssel rendelkezik; a termeltetés időszakára kívánja a finanszírozást megoldani, valamint ha a támogatást a termelőinek tovább adja.

További feltételek kamattámogatáshoz: az őstermelői igazolvány vagy vállalkozói igazolvány, a kamarai tagság, valamint minimális árbevételi kötelezettségvállalás.

50-100 ezer Ft kamattámogatás igénylése esetén 250 ezer Ft/év

100 ezer Ft fölötti kamattámogatás igénylése esetén 1 millió Ft/év

Elemi csapás esetén további 25% kamattámogatás igényelhető külön igazolás alapján.

Támogatás folyósítója az APEH, FM igazolás alapján.

- ÁLLAMI GARANCIA-VÁLLALÁS:

Vonatkozik: búza, rozs, őszi árpa, kukorica termelési költségeire. Itt a megtermelt termék a követelés összegéig a pénzügyi hitel biztosítéka. Mértéke a termelési költségekre feltett hitel 70%-a, de hektáronként legfeljebb 20 ezer Ft. Benyújtás helye pénzügyi és FM Hivatal, folyósítója az APEH.

- TAGI KÖLCSÖN:

A tag kölcsönére vonatkozik a szövetkezet felé. A kamattámogatási igény megjelölésével történik, mértéke a számított kamattámogatás 40%-a.

(Az FM Hivatal tájékoztatja a szövetkezetet.)

- ÁLLATTENYÉSZTÉSI TÁMOGATÁSOK:

- apaállat beszerzésének támogatása: vonatkozik tenyészbikára, egyedenként 50 ezer Ft; kanra 10-25 ezer Ft; kos, bak esetén 10-20 ezer Ft OMMI bizonylat alapján. Feltétel a továbbiakban a fedezetek szakszerű nyilvántartása és a támogatási célnak megfelelő hasznosítása az apaállatnak legalább 2 évig.

Igényelhető FM Hivataltól, folyósítója az APEH.

- nőivarú állat beszerzésének támogatása:

* 30 egyed feletti vemhes üsző tenyésztésbe beállítása, tenyészüzönként 30 ezer Ft támogatás;

* 10 egyed feletti vemhes koca, kocánként 6-15 ezer Ft támogatás;

* anyajuh állomány 100 egyed fölé növelésére jérkénként 6-8 ezer Ft támogatás;

További feltétel, hogy az állománynövelés a meglévőnek legalább 70%-a legyen. Az állat hiteles törzskönyvi ellenőrzésbe vont tenyészettől származzék.

A pályázat 10 példányban benyújtható a gazdajegyzőnél az FM Hivatalhoz, támogatás folyósítója az APEH.

- SZARVASMARHA ÉS SERTÉS SZAPORÍTÓ-

ANYAG használatának támogatása: Támogatást vehet igénybe az az igénylő, aki a termékenyíthető nőivarú állat tulajdonosa vagy bérlője.

A támogatás normatív rendszerű, szarvasmarha esetén művi úton első termékenyítésenként 500 Ft/egyed; sertés esetén 100 Ft/egyed.

- NAGY MAGVÚ HÜVELYESEK támogatása, amely abrakhüvelyes növényekre vonatkozik. Ide tartozik a borsó, szója, lóbab, csicscriborsó, lencse, szegletes lednek, csilagfürt. Támogatás mértéke 8 ezer Ft/ha. A vetésterület minimum 5 hektár legyen, illetve az elmúlt évi hüvelyes vetésterületet 5 hektárral haladja meg. A felhasznált vetőmagnak ellenőrzött helyről kell származnia, illetve az fémzárolt legyen.

- MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSÍTÁS támogatása: A mezőgazdasági biztosítási (növényi tűz- és jégkár ellen) szerződést július 15-ig meg kell kötni. Igénylése október 31-ig lehetséges, a biztosítási díj 30%-nak igénylésével az FM Hivataltól.

- FÖLDHASZNOSÍTÁS ELŐSEGÍTÉSÉNEK

támogatása

Mértéke: 0-8 AK/ha között 3.000 Ft/ha

Szántó esetén: 8,01-12 AK/ha között 2.500 Ft/ha

12,01-17 AK/ha között 2.000 Ft/ha

gyep esetén: 0-5 AK/ha között 2.000 Ft/ha

5,01-10 AK/ha között 1.500 Ft/ha

10,01-17 AK ha között 1.000 Ft/ha

Halastóként nyilvántartott és így hasznosított földterület után 3.000 Ft hektáronként.

A támogatás igénylésére a február 28-ai állapot szerinti földhasználó jogosult. Tíz és huszonöt hektár közötti igénylés esetén minimum 250 ezer Ft, 25 hektár fölött 1 millió Ft-os éves árbevételi kötelezett-

ségvállalás és kamarai tagság szükséges. Gyep- legelő művelési ágban történő igénylés esetén két hektáronként legalább egy számosállat tartását kell hitelt érdemlően igazolni az igénylőnek.

Benyújtási határidő: 1997. június 30-ig a gazdajegyzőnél.

- MELIORÁCIÓ ÉS ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉSI BERUHÁZÁSOK:

Igénybe vehető vízháztartás szabályozása, talajjavítás, területrendezés, mg-i vízszolgáltató tevékenységre.

Állami támogatás mértéke 40%, amit 40%-os kamattámogatási kedvezmény egészít ki.

- REORGANIZÁCIÓS támogatás: Ez évben nem került meghirdetésre, a korábbi igényelt támogatások folyósítása a privatizációs alaptól biztosítva van.

- ÚJ MEZŐGAZDASÁGI GÉP

vásárlásának támogatása.

Fejlesztési célú juttatás (állami támogatás) mértéke 25%, plusz a jegybanki alapkamat 40%-os támogatása hitel felvétele esetén.

Igényelhető a beszerzést igazoló számlával az APEH-től.

- ÜLTETVÉNYTELEPÍTÉS támogatása, mely magába foglalja az ültetvény tervezésének, terület előkészítésének, szaporítóanyag beszerzésének, tápanyag feltöltésének, telepítésének, az éves ápolásoknak, tájberendezésének, -kerítésének létesítése, valamint intenzív ültetvényeknél a beépített öntözőberendezés létesítésének költségeihez nyújtott támogatást.

Igénylése pályázati úton történik, benyújtása az FM Hivatalhoz történik tavaszi telepítés esetén március 1-jéig, őszi telepítés esetén április 1-jéig. Az alaptámogatás mértéke 40%, plusz a felvett hitelre igényelhető kamattámogatás 40%.

- AGRÁRGAZDASÁGI BERUHÁZÁSOK

támogatása.

hírei...

Ezen belül támogathatók az állattartás létesítményei, terménytárolók, szárítók, takarmánykeverők, tejfeldolgozás létesítményei és növényházak.

Alaptámogatás mértéke a létesítménytől függően 15-20%; értéknövelő felújításra, átalakításra további 5-15% igényelhető, amit plusz 40% hitelkamattámogatás egészít ki.

- **EGYÉB** támogatások közé sorolom a térségünkben kisebb jelentőséggel bíró, de említésre érdemes támogatásokat figyelemfelkeltő cézzal.

Ezek: szaktanácsadás igénybevételenek támogatása, biológiai alapok fejlesztésének támogatása; biogazdálkodásra való áttérés támogatása; erdővédelem, erdőgazdálkodás támogatása; mezőgazdasági gép lízingbe vételének támogatása; integrációt elősegítő fejlesztések támogatása; kedvezőtlen adottságú térségek támogatása; a termőföld védelmének, hasznosításának támogatása; birtokösszevonási célú termőföldvásárlás támogatása; állattenyésztési-, hal-, vadgazdálkodási feladatok ellátásá-

nak támogatása; valamint egyes agrárgazdasági célok megvalósításához kapcsolódó feladatok támogatása.

Továbbra is igényelhető a termelők által is megismert gázolaj fogyasztási adó visszatérítése, melynek mértéke 1997-es számlák bemutatása alapján 34 Ft gázolaj literenként. Igényelhető mennyiség szántó esetén 90 liter hektáronként. Megmaradt a tehénlétszám igazolása alapján igénybevehető 85 liter gázolaj-támogatás tehenenként.

Ez évben is él a részaránytulajdonú földek kimérési költségeinek kb. 50%-nak visszaigénylése számlamásolat, tulajdoni lap és 1000 Ft illetékbélyeg beküldésével.

A támogatásokon túlmenően az Agrárkamara Közhasznú Társasága a gazdajegyzőkön keresztül 1997-ben is forgalmaz kukorica és napraforgó vetőmagokat, különböző összetételű műtrágyákat helyszíni szaktanácsadással egybekötve.

Továbbra is várjuk érdeklődésüket!

Sinka Csaba

Tisztelt Olvasóink!

Önök, barátaink, hozzátartozóink az 1997. évi adótörvények alapján a személyi jövedelemadójuk 1%-át az alábbi helyi alapítványoknak is felajánlhatják:

Békésszentandrás Kulturális Fejlődéséért Alapítvány

Adószáma: 19059473-1-04

„Gyermekeink Jövője” Alapítvány

Adószáma: 19057835-1-04

Az 1%-ról a nyilatkozatot zárt borítékban (az adózó nevének, címének, személyi számának feltüntetésével) kell eljuttatni az APEH-hoz. Önadózóknak az adóbevallással együtt, a munkahely által történő adóbevallás esetén pedig 1997. március 25-ig a munkáltatóknak kell leadni, aki majd továbbítja az adóhivatalnak.

Támogassanak adójuk 1%-ával helyi célokat!

FIGYELEM!

Az ATI Békésszentandrás is indít tanfolyamot A-B-C-D kategóriában, részletfizetési lehetőséggel, tankönyvvásárlással.

Jelentkezni lehet:

a 313-070-es telefonon 16.00-18.00 óráig
vagy Farkas Andrásnál: de. 7-9-ig, du. 13-15 óráig
a 311-533-as telefonszámon.

A Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Szarvasi Területi Irodája kihelyezett ügyfélfogadási ideje Békésszentendrán:

Minden hónap első hétfőjén 8.00-9.00 óráig a Polgármesteri

Hivatalban.

Február 3-án

Március 3-án

Április 7-én

Május 5-én

Június 2-án

Július 7-én.

Ezen az időn kívül a szarvasi irodában állók a tisztelt kamarai tagok rendelkezésére.

Szolgáltatásaink:

- tagsági viszonytal kapcsolatos kérdések rendezése
- tagregisztráció és annak igazolása
- tájékoztatás: kiállításokról, vásárokról, üzletember találkozók-ról, hitellehetőségekről, céginformációk, partnerkeresés
- szakképzés, mesterképzés lehetőségei

Szarvason, illetve Békéscsabán igénybe vehető szolgáltatások témakörei: jog, munkajog, számvitel, adó, pénzügy, külkereskedelem, marketing, informatika.

Minden további információért forduljanak irodánkhoz.

A szarvasi iroda címe: BMKIK Területi Irodája,
5540 Szarvas, Szabadság u. 25-27. Tel/fax: 311-455

Demeter Péter
irodavezető

IRISZ SZŐNYEGBOLT ajánlata!

Békésszentandrás, volt ruházati bolt helyén.

Telefon: (66) 313-492

4 m széles import I. oszt. padlószőnyeg a környéken a legolcsóbban - már 1.690 Ft/m-től, nagy választékban.

2 m széles PVC padló az idei év slágermintáival kapható vagy megrendelhető.

Nyers-fehér pamut középszőnyegek, falvédők csak itt, méretre is rendelhetők termelő áron.

Kapható továbbá sokféle kézi, gépi, juta, len, gyapjú futó és összekötő szőnyegek.

Különleges ajánlat: SYMPATEX csúszásmentes fürdőszobai szőnyeg 1.590 Ft/m-ért.

Nyitvatartás:

H-P 9.00-12.00 és 13.00-16.30 óráig

Sz 9.00-12.00 óráig

Személyes vagy telefonos bejelentés alapján bármikor!

A TOP VIDEO SHOP

FEBRUÁRI MEGLEPETÉSEI:

- 5. x akta
- Az elhagyott hollyó
- Hybrid
- Las Vegas, végállomás!
- Drágám, add az életed!
- Meztelenek és bolondok
- Még zöldebb a szomszéd nője
- Adatrablók

MÁRCIUSI ELŐZETES:

- A függetlenség napja
- Mission: Impossible
- Végképp eltörölni
- A hírek szerelmesei

Békésszentandrás, Hunyadi u. 7.
Szarvas, Szabadság út 28/2.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Népeségstatisztika (1996)

1996-ban községünkben 8 (18) házasságkötés történt, 32 (44) gyermek született. A halálesetek száma 67 (82) volt, az elhunytak átlagéletkora 72 (62) év volt. (-)ben az előző évi adatokat jeleltük, összehasonlításképpen.

Sokunkat megdöbbenett községünk legidősebb lakosának halálhíre. 1997. január 12-én váratlanul elhunyt Bencsik Istvánné sz. Bagi Margit, aki Békésszentandrás született 1895. június 6-án. Századik, illetve százegyedik születésnapjáról olvashattak a Szentandrás Híradóban. Lelkünk mélyén már a következőre, a százkettedik megünneplésére készültünk, hiszen már csak öt hónap volt hátra. Jól tudjuk, mennyire esendő az ember ilyen idős korban, ritka adomány a legújabb kor emberének megélni egy évszázadot. A halál azonban őt sem kerülte el. Élete során 37.110-szer kelt fel és nyugodott le a nap...

Férje 1931. augusztus 1-jén halt meg, Margit néni 66 évvel élt tovább, mint férje.

Januárban érkezett egy haláleseti értesítés is, miszerint Nagy Jánosné sz. Bozóki Erzsébet 1997. január 17-én elhalálozott. Ő ugyan szarvasi lakos volt, de Békésszentandrás született 1896. augusztus 28-án. Az ő életkora is meghaladta a bűvös 100-at.

Rájuk és elhalt szeretteinkre emlékezünk az alábbi verssel.

DÉGÁZ HÍREI FELHÍVÁS

A DÉGÁZ Rt. Szarvasi Kirendeltsége értesíti a fogyasztóit, hogy 1997. február 12-től minden szerdán 13-17 óráig a Polgármesteri Hivatalban ügyeletet tart.

- Gázszámla befizetés
- Gázóra-állás bejelentés személyesen végezhető.

***

Január hónapban a gáz fűtőértéke:

Békésszentandrás 33,9 MJ/m³

TÜDŐSZŪRÉS

Értesítjük Békésszentandrás lakosságát, hogy az ideai tüdőszűrés a Községi Házban 1997. év február hó 26. napjától, 7 napon át 1997. március hó 06. napjáig, mindennap délelőtt 8 órától 13 óráig tart. Pénteken és utolsó napon: 8 órától - 12 óráig.
Szombaton szűrés nincs!

Ifj. Téglás Gábor

Angyali posta

Szomorú fűz, sírhalom
Virág nyílik rajta,
A porladót az ágon,
Kismadár siratja.

Friss koszorú, friss virág
Illatos a hanton,
Langyos tavaszi sugár
Játszad az halmon.

Virág mondja: „Napsugár,
Ne zavard az alvót,
Felhő fátyollal takard
Mosolygó arcod.”

Szól aztán a koszorú:
„Ne hervaszd virágom!
Játékot ne itt keress
A halotti ágyon!”

„Mennyből röppentem le én,
Üzenettel jöttem
A kedvestől, aki itt
Porladoz a földben.

Azt üzeni koszorú
csókját küldi vélem.
Azt üzeni Kisvirág,
Kelyhed édes illatát
Köszöni az égből.
-1894-

FELHÍVÁS!

A Polgármesteri Hivatal értesíti a lakosságot és az érintetteket, hogy a súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési kedvezményeit:

- gépkocsi szerzési támogatás,
- gépkocsi átalakítási támogatás,
- közlekedési támogatás,
- parkolási engedély,

1997. április 30-ig igényelhetik a Polgármesteri Hivatal iktató irodájában.

[A kérelemhez mellékelni kell a családban élők jövedelemigazolását, I. fokú orvosi szakvéleményt (csak azoknak, akiknek az 1996-os szakvéleményük nem végleges, vagy nem volt), munkahelyi igazolást, kiskorú gyermekek személyi lapját, szerzési támogatáshoz vezetői engedélyt (saját, illetve a házastársét, élettársét)].

KÖSZÖNET

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik **Bencsik Istvánné sz. Bagi Margit** - aki 101 éves korában váratlanul elhunyt - temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, együttérzésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Üdvözlét Lőcséről!

Városháza

„Navigare necesse est!” - Hajózni pedig kell! - magyarázta egykoron Margócsy tanár úr ezt a latin mondást. Szabad fordításban: menni, utazni kell. Ez a mondás legyen a mottója az „Üdvözlét” c. sorozatnak, mely egyenlőre a Kárpád-medencéből mutat be egy-egy várost, kisebb tájegységet.

Hetente vasárnap délelőttként a Mikszáth regényből készült A fekete város c. filmsorozat adózik a nagy magyar író emlékének. Egy aprócska észrevételem van az időponttal kapcsolatban. Az ország keresztény templomaiban ezidőtájt kezdődnek az istentiszteletek. Az igaz, hogy van videó, lehet programozni stb... De félre minden sanda szándékkal, Mikszáth megérne egy hétvégi főműsort a közszolgálati tévében. Mondjuk, szombat esténként szívesen néznénk ezt a remek, a regényhez mindvégig hű, nagyszerű sorozatot, különösen a remek magyar színészek játékaiban gyönyörködnénk.

„Szepes, drága Szepes, mi-kor még te nyíltál, A történelembe de sok szépet írtál” - olvashatjuk a regényben. A

szép szepesi tájat, központjával, Lőcsével, ezzel a kb. 11.000 lakosú városkával, gyakran láthatjuk a képernyőn. Neve a Lőrinc név becézett változatát rejti, Leutschau németül.

A főter közepén áll a városháza. A hitelesség kedvéért el kell mondanom, hogy jelenlegi formáját Schulek Frigyes építészunktől kapta, aki díszes emeleti szintet tervezett a földszintes, többször leégett ódon épületre. (Többek között az ő alkotása a Halászbástya, a várbéli Szt. István szobor talapzata). A városháza ma a Szepesi Múzeum kiállításainak ad otthont. Szép külső és belső boltívei alatt haladva külön figyelmet érdemel a 28 ke-

resztgerendás nagy tanácsterem, ólomkeretes ablakaival, korabeli berendezésével, melyeket a filmben is láthatunk, ha szenátor uramék összeülnek. A nagy mesemondót Jókait is megihlette Lőcse. Korponay Jánosné, Géczy Julianna fára festett képe is látható a múzeumban. A „fehér asszony” képmása sokáig egy pincekapu ajtaján lógott. A harangtorony, a múlt században még használt szégyenketrec és a latin feliratos Thurzó-palota a főter kedvenc fotótémái közé tartoznak.

Az igazi csoda azonban a Szt. Jakab-templomban látható, a kb. 20 m magasságú gótikus szárnyasoltár. Lőcsei Pál mester 500 éve készült

remeke, a brüsszeli világkiállításán 1958-ban a csehszlovák pavilon legfőbb ékessége volt. A templom középkori freskóit a milleniumi műemléki megújítás nagy alakja, a soproni Stornó Ferenc restaurálta. Magyar nyelvű, magnetofonos idegenvezetés kérhető néhány koronáért a templom és múzeum bejáratánál.

A belvárost, épp úgy, mint a középkorban, ma is fal veszi körül. A hajdani 17 bástyatoronyból 5 még ma is látható a 4 városkapu pedig szívesen nyitva áll a látogatók előtt.

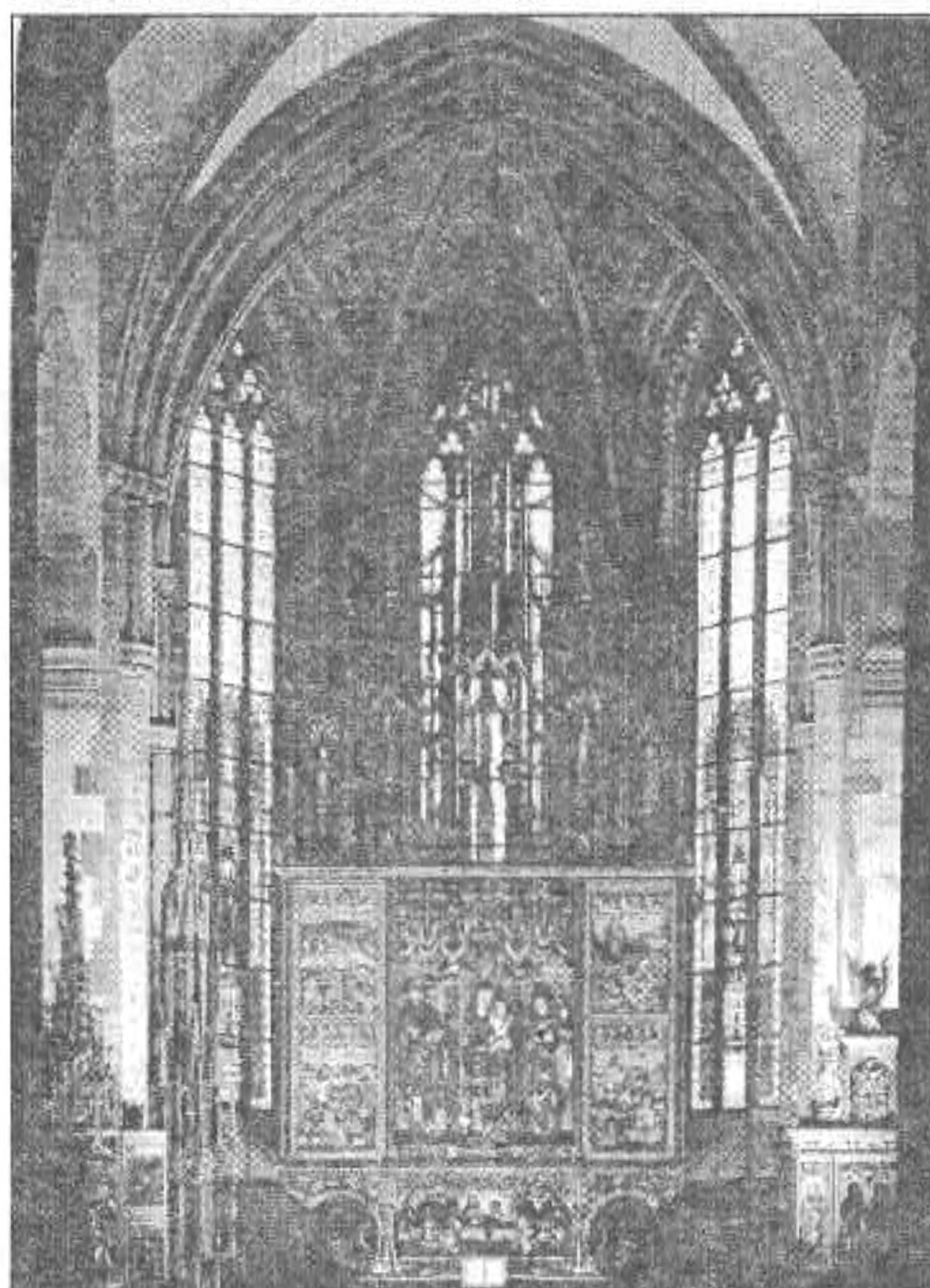
A 6 km-re fekvő Szepesgörgő a Görgeyek egykori ősi fészke. A múlt században átalakított kastélyuk ma szép parkban áll. A regény szerint itt játszódó részleteket a Nyitra környéki Kistapolcsányban vették fel. Feltűnik még Szepeskáptalan látképe és Szepescsütörtökhely Szt. László-temploma, a Szapolyai István nádor által épített (1473) gótikus kápolnával, melyet ugyancsak Schulek Frigyes restaurált 100 éve.

Búcsúzzunk a tájtól a Városháza déli homlokzatán látható 5 főerény allegorikus képével: (jól fényképezhető a délutáni órákban) Mértékletesség, Bölcsesség, Erő, Türelem, Igazság.

Vázlatosan írtam, napok, hetek kellenének az igazi bejáráshoz, de egy nap alatt kb. ennyit tudunk megnézni. A Nyugdíjas Klub kedves tagjai remélem szívesen emlékeztek, és igazolni tudják, hogy ide legalább egyszer el kellene menni, nemcsak azoknak, akik látták, vagy olvasták A fekete várost.

Üdvözléttel: Bódi Mária

A főoltár a Szent Jakab templomban

„Mert a mértékletesség és a lelki bölcsesség az étek legjobb fűszere”

ARANY KINCSTÁR

Farsangi fánk a téli ünnepi összefüggések kedvenc eledele, egyben a háziasszonyt is minősíti. Igazi nyarat varázsolhatunk most, ha rózsafánkot készítünk. A kisült tészta egy kinyílt rózsára emlékeztet, nevét is innen kapta. Hozzávalók: 35 dkg liszt, 2 db tojás, 1 tojás sárgája, 1 dl tejföl, 10 dkg porcukor, csipetnyi só, késhegynyi szódabikarbóna vagy fél csomag sütőpor. Jól kikavarjuk a tojásokat a cukorral és a tejföllel, sóval, végül lassan hozzáadjuk a sütőporos lisztet. 45-50 percig langyos helyen pihentetjük. Nagyon vékonyra kinyújtjuk a lisztezett deszkán. Ebből a mennyiségből kb. „20 szál rózsát nyílik”. Fánk-, nagypogácsa- és kispogácsa szaggatóval kivágjuk a lapokat. Szélein sugár alakban 4-5 bevágást teszünk. A harmadik tojás fehérjét villával felferjük, ez lesz a ragasztó. A bevágdosott lapokból nagyság szerint hármat egymásra helyezünk, közepén tojásfehérjével megkenve, kissé megnyomva. Nagyon bő, de mérsékelten forró olajban, virágjával lefelé fordítva tesszük a tésztát sülni. Hamar sül, óvatosan átfordítjuk, kiszedjük és közepére meggyet vagy lekvárt teszünk, vaníliás porcukorral

hamvas rózsát kapunk. Lehet 4 esetleg 5 lapocskát is egymásra tenni, de akkor nagyon vigyázni kell a sütésnél, hogy ne maradjon nyers a közepe. Úgy tűnik, hogy kicsit munkás, de aranykezü gyerekeink szívesen segítenek egy ilyen finom csemege készítésénél, mert nyomtató lónak...

Február, itt a nyár! - tartja a mondás. Tél lévén, egy képzeletbeli utazásra hívom a kedves háziasszonyokat. No nem messze, csak Kenderesre, a Horthy-kastélyba egy kis látogatásra, elfogadható áron még szállás is igényelhető. Ha elhelyezkedtünk a virágos teraszon a kényelmes székeken, akkor most Horthy szelettel kedveskedek vendégeimnek. Egy busznyi látogatót meg tudok kínálni a nagy gáztepsiben sült süteményből. Hozzávalók a tésztához: 35 dkg liszt, 17 dkg vaj, csipetnyi só, 3 tojás sárgája, 2 dkg élesztő 1 dl tejben pici cukorral. A lisztet a vajjal eldolgozzuk, hozzáadjuk a sós tojássárgákat és a megkelt élesztővel alaposan kidolgozzuk. 2 részre osztva 1 órát kelesztjük langyos helyen. Ezalatt elkészítjük a töltelékét. 3 evőkanál tejben 15 dkg cukrot feloldvasztunk, levesszük a tűzről és

16 dkg diót, 1 csomag vaníliás cukrot, 4 tojás sárgáját és egy rumaromát adunk hozzá, jól kikeverjük. Zsírozott, lisztezett tepsibe belesimítjuk az egyik lapot, rákenjük a töltelékét és befedjük a másik lappal. Van 7 tojásfehérjénk (ha lehet, még egyet tehetünk hozzá), ezt kemény habbá verjük 24 evőkanál cukorral, ami kb. 45 dkg. Ha kevesebbet teszünk bele, elázik a tészta, kigyöngyözik a cukor és lelapul. Jó fél, inkább 3/4 sütésben darabos dióval szórjuk meg a habot. Lassú, mérsékelt tűznél süljön készre. Egy keveset hagyjuk a sütőben is hűlni. Hidegen, megvajazott éles késsel vágjuk szeletekre. Vendégség előtt 1-2 nappal elkészíthető, eláll és friss marad.

Csak a képzelet szárnyán utazzunk Svájcba, svájci burgonyát itthon is készíthetünk. 1 kg krumplit karikára szelünk, besózzuk. Kivajazott tepsibe (jénaiba) tesszük, 1,5 db tejbe 4-5 gerezd zúzott fokhagymát megáztatunk és ráöntjük a burgonyára. Megöntözzük olajjal, fóliával (fedővel) lefedve készre sütjük.

Végezetül valóságos utazásra hívom a kedves olvasókat, bár lehet hogy álomszerű lesz, amit

most mondok. Drága a városi élet, - halljuk sokszor. Szegeden, Csabán járva mégis találkoztam 32 Ft-os tejföllel, 99 Ft-os cukorral, 54 Ft-os liszttel, ezek gyári, kilogrammos csomagolásban, nem ömlesztve, nem fóliázott egységcsomagokként, de 200 Ft alatt olajat, és 99 Ft-ért 200 g-os Mackó sajtot is láttam.

Eszembe jutott az az idő, amikor mi itt falun a nappali áram díjának közel a háromszorosát fizettük, mint a budapesti fogyasztó, kb. a kétszeresét a nagyvárosi árnak és valamivel többet az egyéb városi árnál. Ugyanakkor a terménydaráló, az infra, a fejőgép a városi asztalra is dolgozott. Ha megnézzük a fenti példát, a tejet most is innen szállítják, mi termeljük a búzát, a napraforgót, a répát. Az említett árak ideiek, februáriak, - nem akciós, érvényes szavatossági időn belüliek, nem csak diszkont árak. Valóban drága a városi élet, ennél már csak egy drágább...

Nem akartam vígságrontó lenni így farsang idején, akkor, amikor lassacskán már ránk kacsint a tavasz.

Kellemes csemegézést kívánok!

Bódi Mária

Vigyázz, szívinfarktus!

A szívinfarktus kimenetele szempontjából döntő a figyelmeztető jelek felismerése, mivel a gyors orvosi beavatkozás megmentheti életét, emellett csökkenti a szív-izom-elhalás nagyságát és javítja a szív működőképességét, amelyek a további életkilátások miatt nagyon fontosak. A korai figyelmeztető jelek észlelésekor azonnal értesítse orvosát vagy a mentőket, hogy minél előbb (1/2 órán belül) kórházba/intenzív ellátási osztályra kerüljön, ahol megfelelő felszerelés van a betegség kezelésére és a szövődmények megelőzésére.

Intézkedj azonnal!

Korai figyelmeztető jelek:

1. Fájdalom a mellkas közepén, szegycsont táján vagy az egész mellkasban.
2. A fájdalom kisugározhat egyik vagy mindkét karba, esetleg a nyakba, az állba, egyik vagy mindkét oldalon.
3. A fájdalom jelentkezhet a has felső részében, a gyomor tájékán vagy az alsó mellkasban, de a hátfájdalom is lehet a szívinfarktus egyetlen jele. A fájdalmat hányinger és hányás kísérheti.
4. A fenti tünetek kombinálódhatnak.

5. A fájdalom időtartama változik néhány perctől néhány óráig.

6. A fájdalom ismétlődhet percek, órák, napokon át.

Ne késlekedjen ezeknek a panaszoknak az észlelésekor, azonnal vegye igénybe az egészségügyi ellátást!

1. Értesítse az orvosát, vagy az orvosi ügyeletet, hívja fel panaszaira figyelmeztetést. Ha nem elérhető, ne várjon.

2. Hívja a mentőket, feltétlenül ismertesse a panaszait, kérjen esetkocsit.

3. Ha az előbbi lehetőségeket nem tudta megvalósítani - akár ismerősével is - vitesse magát a legközelebbi kórházba, ahol intenzív ellátás van.

A gyors cselekvés életet ment, minél hamarabb ér a kórházba, annál nagyobb része menthető meg a szívizomának és annál jobb a túlélési arány.

az Országos Kardiológiai Intézet és a Nemzeti Egészségvédelmi Intézet kiadványa alapján
az ANTSZ Városi Intézete Szarvas

Munkáról, eredményekről, sikerekről

Az új év kezdete erre ösztönzi az embert, hogy visszatekintsen az elmúlt év, félév eseményeire, eredményeire. Számadást készítve az elvégzett munkáról, elért eredményekről igazán mozgalmas félévet zárt a békésszentendrési VÉRTESSY TÁRSAS-TÁNCKLUB. A társastánc iránt érdeklődők előtt már biztosan nem ismeretlen táncklub közel 4 éve működik s igyekszik teret adni a táncot kedvelő gyerekek igényének. Mert bizony van igény, mind a szülők, mind a gyerekek részéről.

A békésszentendrési Vértessy Társastáncklub közel 100 fő általános- s középiskolás gyereket foglalkoztat jelenleg négy csoportban (kezdő, utánpótlás, verseny-tánc és formációtánc). A táncklub főként Békésszentendrén lakó, ott tanuló fiatalokból áll, bár egyre több szarvasi gyerek is megkereste a csoportunkat. Nagy hangsúlyt fektetünk az utánpótlás „nevelésére”, hisz a ma kezdő, csetlő-botló gyerekekből a holnap versenytáncosai lesznek. A tehetség mellett néhány év kitartó szorgalmas munkájával mindez elérhető. A Vértessy Társastáncklub az elmúlt őszi idényben is sok meghívásnak tett eleget, különböző rendezvényeket adtunk műsort, alapítványi vacsorákon, bálokon, egyéb jótékonyági esteken táncoltunk. A teljesség igénye nélkül sorolnék fel néhányat: 1996. november 16-án a DATE Mezőgazdasági Főiskola gólyabálján, egy hét múlva pedig az Óvónőképző Főiskola által rendezett Katalin bálon táncoltunk. 1996. december 1-jén Kétsopronyban a Szlovák Nemzetiségi délutánon közel 40 perces műsor nagy tetszést aratott. Természetesen minden kezdő tanfo-

lyam záróvizsgával fejeződik be. 1996. december 7-én a békésszentendrési művelődési ház nagytermében már mozdulni sem lehetett. Szülők, nagyszülők, ismerősök együtt örülhettünk gyermek-eink, unokáink előbb kissé feszült, majd egyre boldogabb és önfeledtebb „produk-

cióinak”. Mert aligha szükséges bizonygatni, hogy a tánc majdhogynem egyidős az emberiséggel, különböző formái ősidők óta kísérik a mulatságoknak, vidám összejöveteleknek. Mint minden más mozgásforma, ez is sokat fejlődött az idők során olyannyira, hogy ma már táncversenyeket rendeznek a világ különböző országaiban. Nyugaton nagy kultusza és hagyománya van a társastáncnak, de szerencsére már nálunk is létjogosultságot nyert. Ahogy említettem versenytáncokkal is foglalkozik a békésszentendrési Vértessy Társastáncklub. Csak dióhéjban néhány eredmény:

1996. október 5-én Kiskunhalason rendezett táncversenyen E osztályban junior II. korcsoportban (16-18 év) standard táncokban

Lászlófi János - Piros Renáta 5. lett, ugyanitt latin-amerikai táncokban Turna Lajos - Batai Ágnes 4., Ben-

csik Imre - Bodnár Krisztina 6. helyet szerezte meg.

1996. október 26-án Mezőkovácsházán megtartott versenyen E osztályban junior I. korosztályban (11-15 év) mind standard, mint latin-amerikai táncokban Batai István - Almási Gabriella 3. helyezést szerezte meg.

Ágnes 3., Lászlófi János - Piros Renáta 4. helyen végzett, míg latin-amerikai táncokban Turna Lajos - Batai Ágnes 5., Bencsik Imre - Bodnár Krisztina 6., Domján László - Turna Katalin a 7. helyet nyerték el.

1996. november 23-án Szolnokon megtartott táncversenyen E osztályban junior I. korcsoportban standard táncokban Batai István - Almási Gabriella 6. helyen végzett.

1996. december 15-én Szentendrén megtartott II. „Enni-kék” kupán szintén standard táncokban Batai István - Almási Gabriella a döntőbe került és a 6. helyet szerezte meg.

Az eredményeknek köszönhetően 3 pár - Turna Lajos - Batai Ágnes, Lászlófi János - Piros Renáta és Batai István - Almási Gabriella a kezdő osztályt befejezve magasabb „D” osztályban táncolhat tovább. Gratulálunk nekik és a többi táncosnak is, valamint felkészítőjüknek, Csonki Borbála táncpedagógusnak. Az érdeklődők a Vértessy Társastáncklubot legközelebb 1997. február 21-én az Árpád szállóban, a Vajda Péter Gimnázium szalagavató-bálján láthatják. Mindenkit szeretettel várunk.

**Művelődési Ház
Békésszentendrész**

1996. november 9-én a Gyomaendrődi Rumba Táncklub által rendezett versenyen E osztályban junior I. korcsoportban standard táncokban Batai István - Almási Gabriella a dobogó 2. fokára állhatott fel, míg latin-amerikai táncokból a 6. helyet szerezték meg.

November 10-én Békéscsabán megrendezett táncversenyen E osztályban junior II. korcsoportban standard táncokban Turna Lajos - Batai

Megnyílt

a Béke Diszkont

a Béke u. 10/A. sz. alatt.

Legolcsóbban kaphatók palackozott italok, cukor, só, papírsebkendő és még sok más. Nézzen be hozzánk.

Nagyobb rendezvényre megrendelés alapján díjtalan házhozszállítás.

A HUNYADI JÁNOS

Versenyeredmények

Az iskolánkban megrendezésre került Magyar Nyelv Hetének helyezettei:

Helyesírási és nyelvhelyességi verseny 1997. január 20.

5. osztály

- I. Farkas Katalin 5. b
- II. Hamza Berta 5. a
- III. Bártfai Mária 5. a

6. osztály

- I. Korbely György 6. b
- II. Rumon Edít 6. a
- III. Galát Attila 6. a

7. osztály

- I. Horváth Beatrix 7. b
- II. Sindel Imre 7. a
- III. Pálus Anikó 7. a

8. osztály

- I. Schmieder Árpád 8. b
- II. Patkó Henrietta 8. b
- III. Gugolya Anita 8. b

Olvásás-Kazinczy 1997. január 21.

5-6. osztály

- I. Egri Szilvia 6. a - Korbely György 6. b
- II. Józsa Kinga 5. a
- III. Bártfai Mária 5. a - Bobvos Linda 5. a

7-8. osztály

- I. Asztalos Dóra 8. b
- II. Sinka Edina 8. a
- III. Egri Bernadett 7. a

Versmondás 1997. január 22.

5-6. osztály

- I. Hamza Berta 5. a
- II. Csernus László 5. b - Gugolya Beáta 6. b
- III. Bobvos Linda 5. a - Patkós Ibolya 6. a

7-8. osztály

- I. Lénárt Zoltán 7. b
- II. Ungvári Judit 7. a
- III. Daru Ágnes 7. a

Mesemondás 1997. január 23.

5. osztály

- I. Bobvos Linda 5. a
- II. Gázsó Dóra 5. a
- III. Hamza Berta 5. a

6. osztály

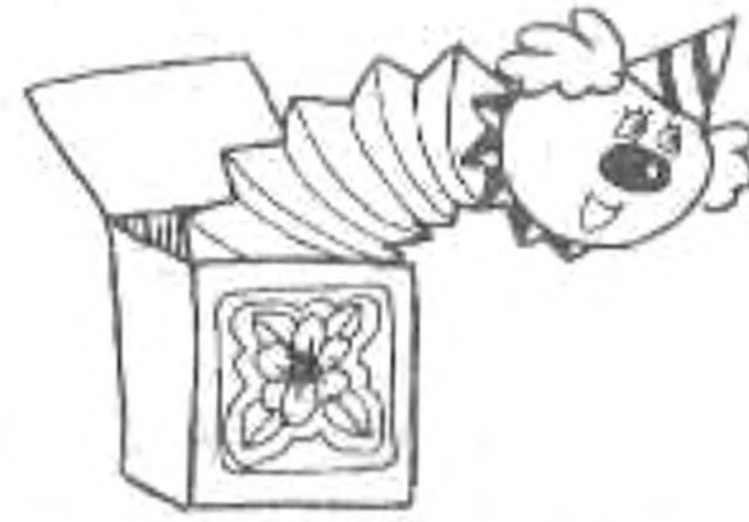
- I. Patkós Ibolya 6. a
- II. Pálus Katalin 6. a
- III. Korbely György 6. b

Próza- és mesemondás 1997. január 24.

7-8. osztály

- I. Tóth Anett 7. a
- II. Mochnács Tamás 7. a - Daru Ágnes 7. a
- III. Pálus Anikó 7. a - Gugolya Anita 8. b

Gratulálunk a nyerteseknek és minden résztvevőnek! Köszönjük a felkészítő tanárok segítségét!

**Új élelmiszer bolt nyílt tartósan
alacsony árakkal
a Szt. Imre u. 41. sz. alatt
(volt Lóránt iskola).**

ÁLTALÁNOS ISKOLAI HÍREI

Farsang '97

I. felvonás

Mögöttünk van az alsós karnevál, mely nagyon jó hangulatban telt el 1997. február 8-án.

Báli jellegét a nyitótánc adta a délutánnak, ahol szebbnél szebb „hölgyek és urak” mutatták be frissen szerzett, ám figyelemreméltó tánc tudásukat. A jelmezesek bemutatója következett a tánc után, ahol a sok ötletes ruhaköltemény feladta a leckét a közönségnek, ugyanis az idén az ő szavazatukon múltott, hogy ki vihetze haza a fődíjak valamelyikét. A várva várt tombolahúzás volt a csúcspont. Rengeteg tombolatárgy került kisorsolásra, így a szerencsések értékes ajándékokkal térhettek haza.

A farsangok időszakának még nincs vége. A Kultúrház február 15-én ad otthont a felsős tanulók karneváljának. De addig is néhány kép a forgatagból:

NINTEN-DÓZIS

Köszöntelek, Kedves Olvasó! Üdvözöllek a februárban, ebben a farsangokkal telt hónapban (oly költői vagyok!) Ha jó lett a bizonyítványod, akkor már semmi ne tartson vissza attól, hogy szórakozz, jól döntesz hát, ha benézel a Kölszönző-be. Olvasd hát e rövid bevezető után a februári ajánlatunkat:

Az első játékot a futball szerelmeseinek ajánlom. Ennek a PSX-es lemeznek a neve: ADIDAS POWER SOCCER. Végre megjelent egy olyan sportprogram, mellyel játszva az ember tényleg azt hiszheti, hogy egy focimérkőzésen ül. Tökéletes hanghatások, telibetalált zene, tökéletes grafika. A csapatokat is valós nevekkel látták el, szóval ez a játék maga a tökély. Lehetőségünk van benne párosan egymás-

sal, vagy egymás ellen játszani, illetve egyedül indíthatunk egyszerű mérkőzést, bajnokságot és még jópár extra, poén vár az ínyencekre! Ez AZ a lemez, amelyet nem lehet kihagynia egy foci-rajongónak.

A másik PSX-es játékról már esett szó, most egy kicsit bővebben is olvashatsz a híres MORTAL KOMBAT TRILOGY-ról! Ez immár az ötödik része az MK családnak, mely felöleli az eddig megjelent 1-et, 2-t, 3-at és az Ultimate-t. Összesen 32 szereplő közül választhatunk, tehát köztük található az eddigi főellenségek is, sőt kiválasztható LEHET egy Chameleon nevű ninja is, aki kissé hasonlít Shang Tsung-ra, mivel bizonyos időközönként változtatja külsejét, így idővel „végigzongorázik” az összes ninján. Újdonságnak

számít még benne a Brutality, mellyel egy ultra combat adhatunk be az ellenfelünknek, aki ettől egy kissé „meglágyul”. Ezen kívül az Animality-k és a Friendshop-ek is nagyon humorosan hatnak. Szóval az efféle játékok kedvelőinek ez a lemez maga a tökély! És még két Sega Saturn-újdonság: az EARTH-WORM JIM és a kevésbé ismert SPACE-HULK. Az elsőt szinte mindenki láthatta nálunk Nintendón, tehát itt sem változott sok minden, csak a grafika és a zene, persze csak pozitívrá! A második játék egy kicsit összetettebb: a helyszín egy űrbázis, melyet gonosz „űrfarkasok” támadtak meg, és egy bennrekedt tudós irányít egy általa készített robotkommandót, mellyel megpróbálja elintézni a betolakodókat. Leginkább a Doomhoz lehet-

ne hasonlítani, de szerintem inkább azzal érdemes játszani, de hát minden ízlés kérdése.

VERSENYKIÍRÁS: Végezetül álljon itt egy versenyzésre való felhívás. A kölszönzőnk bajnokságot hirdet március 9-re (1997-ben) a következő kategóriákban: Super MarioKart GP, International Superstar Soccer, Mortal Combat Trilogy. Aki kedvet érez a versengésre, az bővebb felvilágosítást kaphat a kölszönzőben, a Bajcsy-Zs. u. 13. sz. alatt. **AJÁNLOM MINDENKI FIGYELMÉBE!** (az ilyen bulik mindig jók szoktak lenni... jobb, ha tőlem tudjátok!)

Most pedig búcsúszom, remélem, sikerült felkeltenem az érdeklődésedet, olvasd el a márciusi számot is! (És jelentkezz a bajnokságra!)

-szl-

Szeretné Ön pénzének egy részét megtakarítani?

Ha igen, vásároljon a MELIS ABC-ben.

Nálunk minden héten más-más termékek kedvezményes áron kaphatók.

A jövő hétre ezt kínáljuk Önnek:

Tchibo Family 250 g 286.-

Omnia kávé 250 g 380.-

Vegeta 75 g 79.-

Dellkát 75 g 55.-

Pudingporok 24.-

Sertésmájkrém 26.-

Baromfi párizsi 294.-

Citromlé 1,5 l-es 119.-

Tango 1,5 l-es üdítő 71.-

HT keksz 200 g 44.-

WC papír Crepto 12-es 266.-

100-as papírzsebkendő 66.-

Péksüteményeink igen nagy választékban illatoznak a polcokon. A kenyér friss és meleg, a kiszolgálás kellemes.

Ha eljön hozzánk, áraink meggyőzik arról, hogy ITT érdemes vásárolni!

Kísérje figyelemmel akcióinkat!

Várjuk Békésszentendrén, a Toldi utca 12-ben!

Gyűjtse pénzét úgy, hogy hetente kevesebbet költ!

GYERMEK OLDAL

Zsombok Zoltán

Táncos tilinkó

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény asszony, annak meg egy lánya. Ez a lány se szép, se dolgos, se valamirevaló nem volt, hanem csak játszadozó, énekelgető, táncoló leányzó.

Anyjának annyi dolga, gondja volt, hogy ki lehetett volna teregetni a kerítés lécein, de a leány ügyet se vetett felé, hanem csak dalolgatott, a virág szagot leveleivel játszadozott, és táncolt, billegett kergető módra. Meg is sokallta mindezt a szegény asszony, és egy napon csak ráripakodott a leányára:

- Hallod-e, lányom, bizony mellém ütöttél, mert én ebben a korban még a súrolókefét is kivettem az anyám kezéből, hogy dolgos legyek. Te meg csak táncolgatsz, táncolgatsz, éled a napod lopását. Hát azt mondom neked, hogy eredj szolgálatot keresni, és kényesd át a cselédsorsot, majd visszasírod még az anyád kötényét!

Szívére vette ezt a lány, és máris szedte a batyuját. Ment szolgálatot keresni, hetedhét határon is túlna. Amint megy, lábickol, csak elfáradt az árok partján, hát csak heveredik, álmosodik, nyújtóztat és álmodozik. Akkor aztán odatoppan egy mezei kiséger és azt mondja neki cincogó hangján:

- Az idő már őszre jár, s oly szomorú a határ, táncolj nekünk szép leány!

No, ennek megörült a lány, mindjárt táncra perdült, s járta a szalmafonókat, a bográcsesárdást, meg a hopszatáncot. Mind a három nagyon tetszett az egernek, még ők is utánajárták. Akkor aztán előállt az öreg egérprímás, s egy ici-pici tilinkót szedett elő.

- E furulyát vedd el szépen, nincs csodásabb a földön, égen. Dalát senki nem felejtí, legcsodásabb táncát lejtí.

Megköszönte a leány a tilinkót, s elaludt az árokparton, vigyáztak álmára a kis mezei egerek. Madárcsípelő pirkadatkor aztán megint útra kelt, és meg nem állt a pünkösdi aranyvárig, amelynek égig ért a kilenc tornya. A kilencedikből lekiáltott rá a várkisasszony, a rózsakirály legkisebbik lánya:

- Szomorúság van a várban, s várnak népe talpig gyászban. Sötét zászló leng a vártán: haldoklik az édes bátyám. Tánc, vidámság immár vesszen, s szó csituljon, hang ne essen. Kérlek is hát esdő szóval: menj tovább a tilinkóval!

Elbúsult erre a táncos lábú, libbenő szoknyájú tilinkós leány, de csak éppen hogy három pillanatra, mert aztán visszaszólt, könyörögve:

- Rózsakirály kicsi lánya, engedj engem fel a várba! Táncos tilinkóm van nekem, csodásabb nincs földön, égen. Ha a bűvös dala zendül, királyfinak szíve rendül, s éltető és édes hangja életét is visszaadja. S én, míg ezer könnyet ejtek, tilinkózikok s táncot lejtek. Engedj tehát fel a várba, rózsakirály kicsi lánya!

Rózsakirály leánya erre már semmit sem szólt, hanem szaladt kaput nyitni. A leány meg csak fújta, fújta táncos tilinkóját, úgy lépkedett a garádison. Amikor felért az ezer gyertyalángtól megvilágított szobába, nyomában a királyi népséggel, a királyfi már felült az ágyában, úgy várta. A tilinkó muzsikájának bűvös hangjai az egész termet megtöltötték, s míg odakünn az ős szele verte le a fákról a száraz leveleket, benn csodálatos virágos tavasz tündökölt, mintha száz csattogó madár énekelte volna zizegő piros rózsák illatában. Jaj, de szép volt! Hanem a terem közepén ekkor libbent táncra a leány. Járta a nap-sugarak táncát, és végül a rezedabillegetőt sok-sok bohókával, amitől a királyfi arca mosolyra derült, aztán folyton kacagott és tapsolt, tapsolt és kacagott.

Rózsakirály, rózsakirályné, királykisasszonyok és apródok, szolgák és inasok mind-mind ámultak, bámultak, nevettek, daloltak, aztán a táncos tilinkós lányt ölelték, szerették, babusgatták s dicsérték, hogy meggyógyította a királyfit.

Nem is engedték el többé. Nagy lakomát tartottak, toronymagas tortát építettek, s azon cukros marcipánból volt megformálva a királyfi és a tilinkós lány mása, amint egymás kezét fogják.

Mert való igaz - én úgy hallottam -, hogy a királyfi elvette a leányt feleségül, s olyan lakodalmat csaptak, hogy még a mezei egerek is hét álló eszten-deig rebésgettek róla.

Tarbay Ede

Mit dalolnak tánc közben a legények?

Rúgjuk a port és ropjuk a táncot,
hej, hajahó, halihó!
Járják a táncot velünk a lányok,
hej, hajahó, halihó!

a lányok?

Forgunk, pergünk, kopog a sarkunk,
hej tiralejle, hahó!
Táncba ha visznek, pirul az arcunk,
hej tiralejle, hahó!

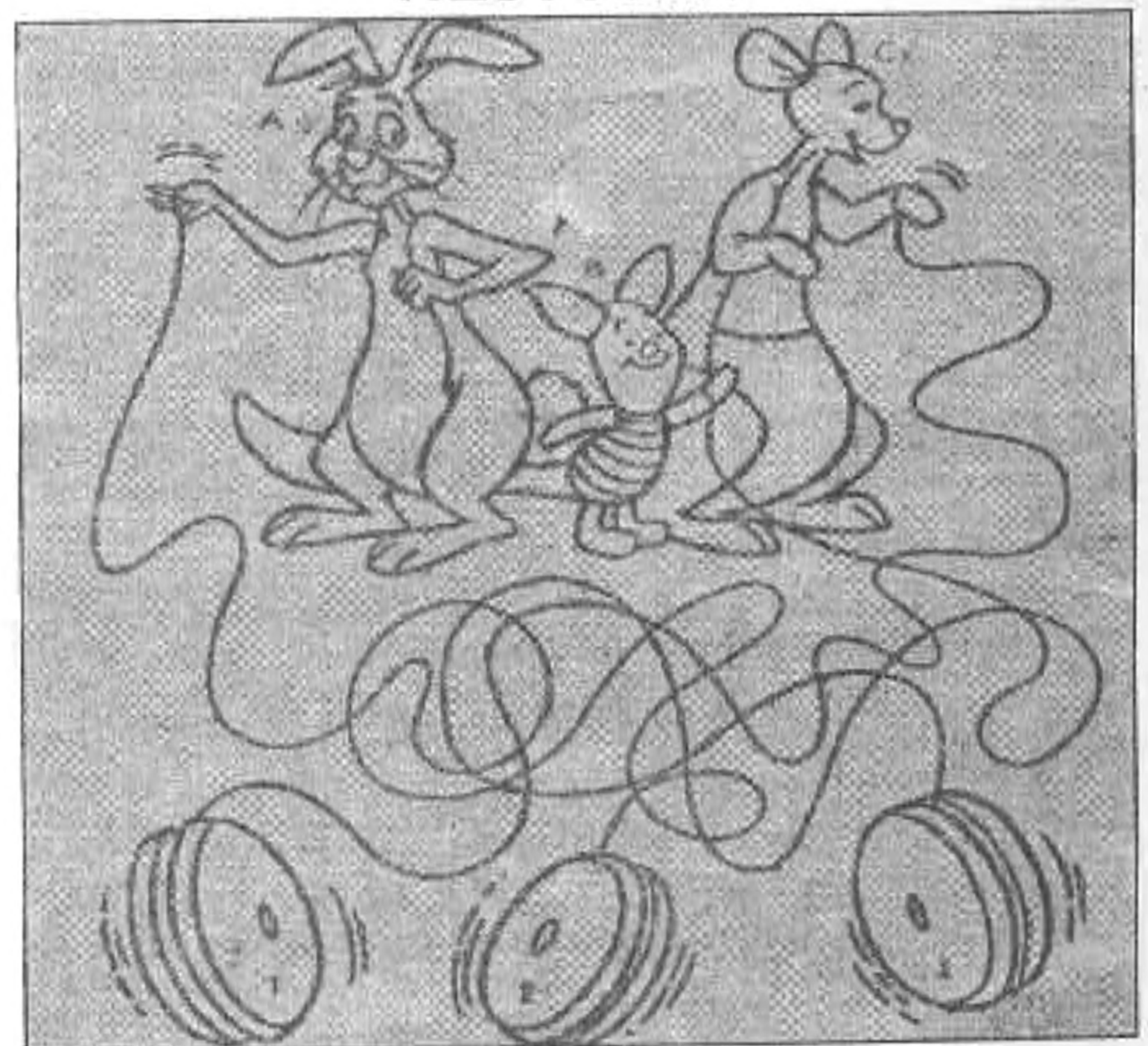
a gyerekek?

Forognak, ropják, járják a táncot,
hej, tiralejle, hahó!
Esztenőre legények, lányok
leszünk, s mi ropjuk, hahó!

Milyenek a lányok a táncban?

Ha szól a síp, a bőrduda, furulya,
futnak a táncba a lányok,
míg zeng ez a nóta, szól ez a muzsika,
nem hagyják abba táncot.
Váshat a csizma és kophat a boeskor,
bírija a táncot a lábuk,
perdül a szoknya, haj biz' a sokszor,
a lányok ilyenek nálunk!

REJTVÉNY

Nézzétek meg jól a rajzot és írjátok meg, melyik jojó kié!

Előző havi rejtvényünk nyertese: Farkas Katalin, Áchim u. 1/b.
Gratulálunk!

Fejezetek Békésszentendrás sporttörténetéből XXI. fejezet

Folytatódik a küzdelem az első osztályban maradásért

Az elmúlt bajnoki évben nagy küzdelem árán sikerült az első osztályban megmaradni, következik az újabb felkészülés az 1965-ös bajnoki évre. Nézzünk széjjel, hogy a gyöngye anyagiak mellett hogyan állunk a játékos állománnyal. Örömmel megállapíthatjuk, hogy csak egy-két helyen változik majd a megszokott csapat. Főként a katonai szolgálat miatt, az első változás, hogy kapusunk Nagy Ferenc, akit már igen megszokott a közönség, azóta máshol posztol. Neve után a múlt évben 33 mérkőzés volt írva. Leszerelt azonban Tomonyiczka, aki már a bevonulásakor is az értékeink közé tartozott. A kapuban majd a továbbiakban Sinka IV. Imrét találjuk ismét, aki 1960. szeptember 25-én védte utoljára az első osztályban a Hunyadi hálóját, a Végegyháza elleni itthoni mérkőzésen, amely 1:1-el végződött. Edzőnk Sinka I. István Öcsödre szerződött, de javára legyen írva, hogy a tavaszi mérkőzéseken még sokat segített Bencsik Mihálynak, mert a feljegyzésekben még sokat találkozunk a nevével. Ezek után ismét elnézést kérünk a kedves olvasóktól, ha talán a sok név unalmasnak tűnik. De ugye szereposztás nélkül nincsen előadás. Most következék hát az első tavaszi mérkőzés összeállítása.

1965. március 7. B. Hunyadi - Tótkomlós: 0:1 (0:0). Vezette: Csáki. Sinka IV. - Liskai, Harangozó, Major - Kiss III., Koppányi - Kozák, Tomonyiczka, Szalai, Bencsik L., Bagi II. Edző: Bencsik Mihály. Jók: Liskai, Sinka, Major. Kellemetlen sáros pályán jött az első verség.

1965. március 25. B. Hunyadi - Gyulai Med. II.: 1:1. Vezetete: Hallár. A múlt vasárnapi szarvasi 3:0-ás vereség után, most a Gyula ellen egy megfiatalított csapat szerezte meg az egy pontot. Újoncként láthattuk a Gyulai testvérpárt. Gól: Kozák. Egy győztes ifi csapat: B. Hunyadi - Gyula: 5:0 (3:0). Patkós - Károlyi, Laczkó I., Hürkecz - Nándori, Lázár - Oláh, Fazekas, Kopac, Laczkó II., Benedek II. Gól: Hürkecz 2., Kopac, Oláh. Következett egy vereség a Bcs. MÁV-nál 3:0-ra. Majd itthon szintén 3:0-ás vereség a Mezőhegyesi Medosztól. Majd 1965. április 11-én Kondoroson Sinka IV. és Liskai nevéhez fűződik egy 0:0-ás eredmény.

1965. május 2. B. Hunyadi - Békési Szpart.: 1:1. Vezette: Paulich. Sinka IV. - Laczkó Gy., Liskai, Major - Tomonyiczka, Koppányi - Szalai, Tóth III., Kiss III., Kiss I., Bagi II. Jók: Liskai, Major, Tóth III. Gól: Kiss III. A Hunyadi a 16., a Békés a 17. helyen áll. Kieső rangadó a javából. A visszavonulás gondolatával foglalkozó Kiss I. ismét cipőt húzott, győzött a pattogó labda.

1965. május 16. Végegyháza - B. Hunyadi: 2:1 (1:1) Vezette: Bereczki. Jók: Sinka IV., Harangozó. Gól: Kiss I. A 8. percben a végegyházi kapus Kiss I. hátába rúgta a labdát, amely a hálóba pattant: 1:0. A 47. percben Sinka egy 11-est véd. Sajnos a végén kikapunk.

1965. május 23. A Bcs. Előre II. 3:1-re győzött ellenünk. Összeállítás egy új kapussal: Ecsédi Béla - Liskai, Harangozó, Koppányi - Kiss III., Tomonyiczka - Kozák, Bodonyi, Kiss I., Bagi II., Fazekas II. A nagy sár és víz miatt játékról szó sem

lehetett. Gól: Kiss I. Szentendrason győzött a csabai technika.

1965. május 30-án Mezőhegyesi Kinizsinél 4:1-re vereséget szenvedtünk.

1965. június 27. Sarkadi K. - B. Hunyadi: 5:1 (3:0) Vezette: Varga K. Sinka IV. - Liskai, Harangozó, Major - Kiss III., Koppányi - Hegedűs, Tóth III., Kiss I., Tomonyiczka, Bodonyi. Jók: Kiss III., Tomonyiczka, Hegedűs. Gól: Harangozó. Ez volt a tavaszi szezon záró mérkőzése. Sajnos csak 5 pontra futotta ez ideig, így az 5 döntetlennel az utolsó helyen vagyunk. Előttünk a Tótkomlósnak 9 pontja van. Erről a biztos helyről indulunk az őszi szezonban, hát majd meglátjuk.

1965. augusztus 1. B. Hunyadi - Kondoros: 2:1 (1:1) Vezette: Maróti. A kapuban ismét Ecsédi, és Kiss I. 2 góljával megszereztük az év első győzelmét.

1965. augusztus 8. Tótkomlós - B. Hunyadi: 3:2 (1:1) Vezette: Puskás. Ecsédi - Liskai, Gáspár István, Major - Mrena, Kiss III. - Bodonyi, Tóth III., Kiss I., Koppányi, Harangozó. Jó mérkőzésen vereséget szenvedtünk. A Szarvasról igazolt Gáspár első mérkőzése volt. Gól: Bodonyi, Kiss I. 11-esből.

1965. augusztus 15. B. Hunyadi - Sarkadi K.: 1:1 (1:0) Vezette: Puskás. Az utolsó helyezett Hunyadi a második helyen lévő Sarkadot ismét megijesztette, a hagyomány folytatódik. Egy győztes ifi csapat: B. Hunyadi - Sarkadi K.: 1:0 (1:0). Patkós - Károlyi, Hürkecz, Lázár - Oláh, Gyulai I. - Kopac, Gyulai II., Nándori, Kozák, Laczkó II. Jók: az egész csapat. Gól: Kozák.

1965. szeptember 5. B. Hunyadi - Végegyháza: 4:2 (2:0) Vezette: Lajkó. Jól játszottunk

az egész mérkőzésen. Gól: Harangozó 3., Kiss I.

1965. szeptember 12. Békéscsabán az Előre II-nél 2:1-re vereséget szenvedtünk. A kapuban Bolgár István, Gáspár szépített.

1965. szeptember 19. B. Hunyadi - Mezőhegyesi K.: 2:2 (1:0) Vezette: Szarvas I. Ecsédi - Szalai, Gáspár, Liskai - Mrena, Kiss III. - Bodonyi, Bagi II., Harangozó, Kiss I., Major. Jók: Harangozó, Gáspár, Bagi II. Gól: Harangozó 2. A közönség két alkalommal is megtapsolta Harangozót a szép fejes gólok láttán. A vendég csapat azonban bosszankodhatott, mert jelen pillanatban ők vannak az első, a Hunyadi az utolsó helyen.

1965. október 3. B. Hunyadi - Szarvasi SC: 1:1 (0:0) Vezette: Rogó (Szolnok). Bolgár - Szalai, Gáspár, Liskai - Mrena, Kiss III. - Hegedűs, Bodonyi, Harangozó, Kiss I., Bagi II. Jók: Kiss III., Gáspár, Bagi II. Gól: Hegedűs. A 44. percben Bagi II. labdájával Hegedűs fáképnél hagyta a szarvasi védőket, és 1:0. A 75. percben Megyeri egyenlített.

1965. november 7. Gyulai Med. II. - B. Hunyadi: 1:0 (1:0) Vezette: Nyári. A mérkőzés számunkra csak annyiban számított, mert ismét egy új ember mutatkozott be, Balogh II. László személyében, akivel védelmünk valószínű erősödni látszik. (Tartalék csapatok pontjait levonják az év végén).

1965. november 14. B. Hunyadi - Bcs. MÁV: 0:0. Vezette: Csák I. (Szolnok). Bolgár - Balogh II., Gáspár, Liskai - Mrena, Kiss III. - Tóth III., Bodonyi, Harangozó, Bagi II., Tomonyiczka. Jók: az egész csapat. Hideg őszi esős idő és sártenger fogadta a csapatokat.

A Máv bajnok lehet, ha győz. A Hunyadi a jelen pillanatban kieső. A 10. percben a Máv szabálytalan gólt rúg, a játékvezető nem ítél gólt, mert közvetett szabadrúgás volt, és egy érintés miatt nincs gól. Később lesgólt érték el, amit a partjelző leintett. A 80. percben kapusunk, Bolgár 30 cm-rel belül fog egy labdát, valljuk meg, ez bent volt. Csak I. kirúgást ítél (hát ő így látta). A Máv óvott a bíró ellen, amit a Szövetség elutasított. Hát ezen valahogy túljutottunk. Befordulunk vasárnap majd a célegyenesbe, irány a Mezőhegyesi Med. Nagyon jó lenne győzni, de Mezőhegyesen? Ez álmoknak is nagyon szép volna. Jelenleg a táblázat úgy fest, hogy 18 pontunk van. Ha ránézünk, akkor láthatjuk, hogy 6 csapat jelen helyzetben a kieső helyen. Nagyon hosszúnak tűnt a hét, számolgattuk, hogy 18 meg 2, vagy semmi az mennyi? Mert hogy egy győzelem az 2 pontot ér manapság. Az idő elérkezett!

1965. november 21. Mezőhegyesi Medosz - B. Hunyadi: 1:3 (1:3) Vezette: Kovács. Bolgár - Liszkai, Gáspár, Major - Mrena, Tomonyiczka - Bodonyi, Tóth III., Harangozó, Bagi II., Koppányi. Jók: az egész csapat. Gól: Bodonyi 2., Tóth III. A pályára érve szomorú látvány tárult elénk. Hatalmas vízfoltok, és nagy sár mindenfelé. Szegény ifisták megrémültek, mert előbb ők jöttek dagasztani. Még hozzá 10-en voltak, kaptak is 5-öt. Patkós - Károlyi, Hürkecz, Fazekas - Nándori, Bene-

dek - Oláh, Gyulai I. Kozák, Laczkó II. Az ifi mérkőzés végére az első csapatok bemelegítettek. Nagyon hideg volt, ezért jómagam is azt tettem (Bontovics II.), mivel a mezőhegyesi intéző kolléga meghívott egy csésze meleg rumosteára. Ami igazából egy csésze rum volt teával. Később a csapatok kifutottak, mi is utánuk szegődtünk lassan. Körülbelül a 8. percben egy szögletből a szél magasról levágott Bolgárnak a lécs alá egyet, jaj mi lesz itt! Egyébként nem nagyon rohamozott a Medosz. Fele csak kerülgette a sarat és a víztócsákat. Én pedig lassan, egyszerűen csak nemsokára szép rum színűnek láttam Major, amint hozzányúlt egy labdához kézzel. A rum színű játékvezető pedig 11-est ítél. Nem tudom Major mit érezhetett, most biztosan melege lett. A labda azonban szépen elkezdte kiabálni, ugye a bundás bélésű cipőt húztátok fel! Nem sokára Bodonyi egyenlít, ez még olaj a tűzre. Csatáraink még utána többször jó helyzetbe kerültek, de a labdával együtt beleragadtak a vízbe (Harangozó). Majd egyszer Bodonyinak sikerült a sárból megszabadulnia a labdával és 2:1. A mezőberényi védők még mindig kerülgették a sarat, Tóth azonban nem így, mert sikerült a harmadikat berúgnia 3:1. Nemsokára, azaz hogy nagyon sokára félidő lett. Zűrzavar közepette vonultak be a csapatok az öltözőbe. Sokan kiabálták, hogy a bundás cipőket cseréljék

le. Nagyon indulatos volt egy jól megtermett katonatiszt, aki láthatóan szintén kicsit kapatos volt. Lehet, hogy a mérkőzés előtt a közeli restiben „ő is rumbázott” és most kiabálva kapkodott a pisztolyhoz. „Ha abba nem hagyjátok ezt a gyalázatos játékot, a második félidőben közetek lövök, az anyátok...” Hát félidő után nem kellett lőni: ki tudja, talán cipőcsere volt, mert tovább nem kerülgették a sarat. De mi sem ám, hanem foggal-körömmel tartottuk az eredményt. Jaj, de soká lett vége a mérkőzésnek. A

nagy küzdelem azonban hiábavaló volt, mert a véletlen úgy rendezte, hogy még vereség esetén is bent maradunk az első osztályban. Mert Békés megyei csapatok nem estek ki az NB III-ból, és így tőlünk, amint látjuk a táblázaton, csak egy kieső lett. A bajnok följutott az NB III-ba, így meglett a két hely a följutó csapatoknak.

Továbbra is várjuk segítségüket, észrevételeiket! Minden eddigi segítőnk tevékenységét hálásan köszönjük! Jó szórakozást, hasznos időtöltést kívánunk!

Bontovics Imre

Békés megyei I. oszt. labdarúgó-bajnokság 1965. évi végeredménye

1. Mezőhegyesi Kinizsi	63	26	45
2. Szarvasi SC	71	20	44
3. Bcs. Máv	57	19	44
4. Mezőberény	48	29	38
5. Mezőhegyesi Medosz	45	33	36
6. Medgyesegyháza	53	45	36
7. Sarkadi MSE	50	40	35
8. Sarkadi Kinizsi	48	34	32
9. Battonya	39	51	26
10. Gyomai Medosz	35	54	25
11. Békési Szpartakusz	38	44	20
12. B. Hunyadi	32	60	20
13. Kondoros	32	75	20
14. Tótkomlós	15	49	20
15. Végegyháza	30	83	20

16. Orosházi Szpartakusz	38	69	17
--------------------------	----	----	----

NB II. tartalékok eredményei

17. Gyulai Medosz II.	65	63	33
18. Bcs. Előre II.	59	77	25

A Sarkadi Kinizsi - Orosházi Szpartakusz találkozó az utolsó fordulóban félbeszakadt. A két bajnoki pontot a Sarkadi Kinizsi kapta meg.

A felső vonal fölötti csapat bajnokként az NB III-ba került. Az alsó vonal alatti csapat kiesett a megyei II. osztályba.

B&B FOTÓ

Szarvas, Kossuth u. 60.

Színes film kidolgozás akár 1 óra alatt is.
Igazolványkép 1 perc alatt.

Esküvői sorozatok műteremben és
szabadban!

Ballagási képek, tablók készítése.

Válassza a minőséget!

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: a Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Palotai Gabriella, Molnár Imre,
Fabó István, Sinka Csaba

Készült: SZARVASPRESS Bt. Tel./fax: (66) 313-144/19

SPORT

Labdarúgás

Január 9-én kezdték meg a felkészülést a Hunyadi SE labdarúgói a bajnokság tavaszi idényére.

Heti 4 edzéssel készülnek a focisták, ebből 3 szabadterén, 1 alkalommal pedig a tornateremben végzik az edzéseket. Amióta Varga László az edző, azóta együtt készül a felnőtt és ifjúsági csapat. Így a fiatalok és az idősebbek közös edzőmunkája során könnyebben beilleszkednek majd az ifista korú játékosok a felnőtt csapatba. A csapat játékosállománya szinte változatlan. Örömteli dolog, hogy Bencsik Tamás Szarvasról visszatért a Hunyadiába, valamint Varga Sándor leszerelt a katonaságtól és újra játszik a csapatban. A csapat hangulata kiváló, mindenki becsülettel dolgozik azért, hogy sikerüljön megvalósítani a kitűzött célt, felkerülni a megyei I. osztályba.

A március 15-én kezdődő bajnokságig a csapat több edzőmérkőzést játszik, ezek közül már kettő lezajlott.

Békésszentandrás - Csabacsüd 2:3

Góllövők: Juhász, Domján, illetve Varga J. 2. (Dorogi öngól). Az első edzőmérkőzésen szoros csatát vívtak a mieink a Csabacsüdiekkel.

Békésszentandrás - Szarvas 1:5

Góllövők: Gugolya, illetve Sindel 2, Tóth Zs., Závoda, Kerekes B. Szünet után több fiatal játékos szerepelt a Hunyadiában, így a nagyobb játékterőt képviselő szarvasiak biztosan nyerték a találkozót. Az egész heti kemény munka után kissé enervált volt a Hunyadi játéka.

Az edzőmérkőzések további programja:

Február 15-én szombat 14 óra: Gyomaendrődi Barátság - Hunyadi

Február 22-én szombat 11 óra: Hunyadi - Öcsöd

Március 1-jén szombat 10 óra: Hunyadi - Csabacsüd

Március 9-én vasárnap 11 óra: Hunyadi - Hatnang (osztórak)

Kézilabda

Kézilabdázóink a bajnokság befejezése után sem álltak le az edzésekkel, minden héten találkoztak, majd január eleje óta heti két edzéssel készülnek a tavaszi feladatokra. Gázsó István edző szerint a lányok szorgalmasak és remélhetőleg a tavaszi mérkőzéseken ez eredményben is meg fog mutatkozni. A célkitűzés változatlan, a 8-9. helyezést kellene elérni a bajnokság végére.

A sorsolás még nem ismert, de valószínűség szerint március közepén kezdődik a bajnokság. Az előzetes ismeretek alapján a rivális ellenfeleit hazai pályán fogadja a csapat és reális bíráskodás mellett a célkitűzések megvalósulhatnak. Előkészületi mérkőzéseket Szarvas csapatával terveznek

játszani. Szeretnének többször is találkozni, mert Szarvason lehetőség lenne szabályos terebben gyakorolni.

A felnőtt csapat játékosaival együtt készül 7 új serdülőkorú játékos. A serdülőcsapat szerepeltetésére a következő bajnokságban remélhetőleg sor kerül, ha az anyagi lehetőségek ezt megengedik. Az anyagi lehetőségeik változatlanul szűkösek, ezért kérik a köztség vállalkozóit, hogy támogassák a kézilabda csapat működését. Gázsó István edző örömmel újságolta, hogy az őszi bajnoki góllövő listán Egriné Kovács Andrea a 10. 51 góllal, míg Kozák Györgyi a 15. 38 góllal.

Gratulálunk a teljesítményükhöz.

Kajak-kenu

November eleje óta készülnek intenzív edzésekkel a kajakosok a nyári versenyidényre. Heti 5 alkalommal a csónakház konditermében erősítő edzések és futás szerepel a programban. Hétvégén szombaton-vasárnap általában foci vagy korcsolyázás (ha jó a jég) a kedvelt kiegészítő sport. Több alkalommal voltak uszodai edzések Szarvason. Ezek a kiegészítő sportok oldják az egyhangú monoton felkészülést a hosszú téli időszak alatt.

Kajakosaink szeretnék elérni, illetve megtartani a tavalyi eredményeket, ezért szorgalmasan dolgoznak az edzéseken. Az edzéseredményeket havonta felméréseken ellenőrzik. A felmérések eredményei

igen biztatóak, de egyénekenként változnak. Különösen szembetűnő Szitó Ákos fejlődése, aki a januári felmérésen megdöntötte az eddigi házirekordot. Tőle igen szép eredményeket várunk az idén. Remélhetőleg nem lesz olyan hosszú a tél, mint tavaly, és március legelején vízre tudnak szállni a versenyzők. Az idei versenynaptár időbeosztása hasonló lesz a tavalyihoz. A Vidék-bajnokság ismét korai időpontban, június közepén, az Utánpótlás Bajnokság augusztus elején lesz. A Simon Fiala Emlékverseny tervezett időpontja július 26-27. lesz. Ezek a versenyeken kell jól szerepelni, mert a bajnokságok rangsora minősíti az egyesületek munkáját.

A bajnokság tavaszi menetrendje:

16. forduló	március 15. szombat 14.30 óra	Dévaványa - Bsztrandrás
17. forduló	március 22. szombat 15.00 óra	Bsztrandrás - Pusztaföldvár
18. forduló	március 29. szombat 15.00 óra	Körösladány - Bsztrandrás
19. forduló	április 5. szombat 16.30 óra	Bsztrandrás - Békéssámson
20. forduló	április 13. vasárnap 16.30 óra	Magyarbánhegyes - Bsztrandrás
21. forduló	április 19. szombat 17.00 óra	Bsztrandrás - Újkígyós
22. forduló	április 27. vasárnap 17.00 óra	Gádosoros - Bsztrandrás
23. forduló	május 3. szombat 17.00 óra	Bsztrandrás - Kondoros
24. forduló	május 11. vasárnap 17.00 óra	Kétegyháza - Bsztrandrás
25. forduló	május 17. szombat 17.00 óra	Bsztrandrás - Kunágota
26. forduló	május 25. vasárnap 17.00 óra	Kaszaper - Bsztrandrás
27. forduló	május 31. szombat 17.00 óra	Bsztrandrás - Méhkerék
28. forduló	június 8. vasárnap 17.00 óra	Kétsoprony - Bsztrandrás
29. forduló	június 15. vasárnap 17.00 óra	Bsztrandrás - Szabadkígyós
30. forduló	június 22. vasárnap 17.00 óra	Gyulavári - Bsztrandrás